

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

WINNIPEG, MAN., ONSDAGEN DEN 12 JULI, 1916.

NO. 28

ARG. (Year) 24.

LÖSNUMMER 5 CENTS.

Neutraliteten.

Den rätta, den verkliga neutraliteten. Ett märkligt tal af tysk-schweizaren Carl Spitteler.

NOBELPRISKANDIDAT.

EN PARALLELL PÅ TYSK SIDA TILL ROMAIN ROLLAND.

Jämte Romain Rolland nämndes följande kandidat till det Nobelspriset den 12 juli 1916. Tysk-schweizaren Carl Spitteler, författaren af de norska epikerna "Frodothous" och "Olympiska värnens kandidatur mot tysk-tydskland med deiderade kyrka eller utpräglat antonistiskt, oaktadt han sedan länge intagit platsen som en af de främsta levande dikterna på tysk språk och i Tysklands kulturella kretsar varit känd och uppmärksam på. Anledningen till de följande kandidaten kan förstås, om också inte gillas, om man tar del af det glänsande tal af Spitteler med en kraft, en klarhet och ett mod, dubbel beundransvärd hos en man vid hans ålder, utvecklad den verkliga neutralitetens innebörd och själva tysk-schweizaren, förbehålls landsmäns af samma tungomål det orätta och skadliga i deras enidiga partipolitiska förhållanden. Ur detta tal, som inom kort utkommer från trycket i svensk översättning, har Dagens Nyheter, satts i tillfälle att återge de betydande delar som ha afseende på neutraliteten i allmänhet, och berörande af de schweiziska folk- och meningsutvecklingar som uppkallat Spitteler till ett energiskt betänkande af den nationella samhällsordningen gentemot alla splittringstendenser. Spitteler's neutralitetsmanifestation är en så mycket ställigare bragd som han väl visste att han därigenom skulle komma att öfverlämnat sig med det Tyskland, efter hvad han med uttryck af djupaste tacksamhet erkänt, obegränsad, outomlig sympati och förståelse för det glänsande tal honom, medan han i Frankrike rest som en främmande, omgifven af krig och misär. "An sedan", utbrister Spitteler i sitt tal, "skall jag sätta mig politiska öfvertygelse i andra riktning med ett mina egen personliga värdeuppskattningar?"

Säg mig, hvarför står egentligen våra trupper vid gränsen? Och hvarför står de vid alla gränser, också vid den tyska? Tydligen därför att vi icke låta på någon enda af våra grännar under alla omständigheter. Hvarför låta vi då icke på dem? Och hvarför upplattas icke detta misstroende af våra grannar som något skrämt, utan erkännes som berättigadt? Därför att politiska stater, som ju allmänt erkännes, icke äro några sentimentella och moraliska makter, utan våldsmakter. Icke förärfas för de staterna med förklarad rätt till sina vapen. I själva verket kan världshistoriens hela väsende sammanfattas i en enda sats: Hvarje stat sträffar åt sig, så mycket den kan, och därmed punktum. Med uppehåll för att smärta tillökningen och anfall af vanmakt som kallas fred. Men staternas ledare handla som den förmyndade skulle göra om af idel samvetsgrannhet ansåge all tillit som vore föredelaktigt för hans myndighet, intet brott undantaget. Och ju snällare en statsman är, desto hänsynslösare är han. (Var god och vänd icke om denna sats!) Under sådana samvetsförhållanden vore följande genomet misstro förvisso kända på sin plats.

Medan nu andra stater någorlunda veta skydda sig genom diplomat, öfverenskommelser och förbund, få vi afstå från det skydd dessa försäkringar erbjuda. Vi föra ingen hög utrikespolitisk Lyckligtvis. Ty den dag då vi afstode ett förbund eller annars började något hemlighetsmakeri med utlandet, vore början till slutet för Schweiz. Vi levda alltså politiskt i skuggan, i bästa fall i skymundan. I krigstid, då vi vandra fara, betinna vi oss i samma läge som bonden som hör ett vilddiv grymta i skogen, utan att veta om det kommer, när det kommer och hvarifrån det kommer. Af denna orsak ställa vi våra trupper rundt om hela skogsbruket. Och må bara ingen förlita sig på den vänskap som råder mellan oss och ett grannfolk i fredstid! Skämt tas på högre ort alla icke i betraktande. Det är den civilis. disciplin. Genom den militära disciplinerna har regeringarna, också de med skenparlament, sina underkastade i sin hand tillika med deras hufvuden och hjärtan, och med den egenaktiga folkförledningen är det slut. Eller kunna ni föreställa eder en armé som för att göra oss till viljes skulle våga lydnad? "Mot schweizerna marschera vi icke. Ty det är vännar" inför det militära kommandoröret och krigstrumpeternas patriotiska klang försummas alla andra ljud, också vänskapens stämningar. Summa summarum: Trots all hjärtlig vänskap som i privatlivet förenar oss med tyska underrättar, trots all solidaritet som vi åktningsfullt förnimma med det tyska själflivet, få vi icke genomet det politiska Tyskland, det tyska kejserriket, intaga någon annan ställning än genomet hvarje annan stat, d. v. s. den neutrala tillbakadragningen på vänskapligt afstånd inom våra gränser.

Den nödiga tillbakadragningen genomet den tyska gränsen, som de förstås kännes tung nog för oss, förvärras ytterligare genom mer eller mindre tidig frust.

(Forts. & sid. 4.)

SITUATIONEN I MEXICO.

Carranza vänder en vänskaplig not med vackra löften och spänningen minskas.

Eliseo Arrendondo, den mexikanska de facto regeringens diplomatiska ombud i Washington, öfverlämnade i onsdags till statssekreterare Lansing de facto regeringens svar på den amerikanska regeringens senaste not.

Noten är hällan i en ytterst vänlig ton, och det förklarar i den amerikanska regeringens närliggande kretsar att densamma kommer att, för närvarande åtminstone, förhindra krig mellan de två nationerna. Den betraktas af de amerikanska regeringens som "en framsträckt hand" och kommer att godtagas. Den utgör ingalunda ett kategoriskt svar på statssekreterare Lansing's direkt fråga framställd d. 25 juni, angående Carranza-regeringens framtida åsikter beträffande general Pershing's straffexpedition. Men det omsorgfulla sätt hvarpå Carranza undviker att upprepa sina förtid framställda fördragning är ett omedelbart tillbakadragande af straffexpeditionen från mexikansk område, frånvaro af trotsiga uttalanden och de facto regeringens öppet uttalande om skänka att på frödlig väg afgöra tvistigheterna de båda regeringarna emellan sågas hafva gifvit anledning till stor tillfredsställelse inom regeringskretsar i Washington.

General Carranza loftar i noten att allt skall göras för att i Mexico upprätthålla lag och ordning samt påpekar vidare oskärpheten af att alla amerikanska trupper dragas tillbaka från mexikansk område allendast denna närvard varit en af de förnärmsta orsakerna till den senaste tidens oroligheter. Föränta Staterna kan nu med så mycket större lätthet göra detta som dess förmåga att beakta gränsen mot mexikanska banditerna nu genom nationalgardens inkallande i så betydlig mån ökas.

UR SENASTE SVERIGEPOST.

Drunkningsolycka. — Uppseendeväckande vändning. — Förklarad sinnerubbad.

Grosshandlaren Axel Nordin i Sundsvall berättar sig på förmiddagen d. 21 juni i en vanlig roddbåt, försedd med utombordsmotor på färd till Svartvik. Senare på dagen anträffades båten handdriven mellan Flåsjön och Stockvik. Hr Nordin rodd på båten, då däremot hatten föll på vattnet. Det antages, att hr Nordin kommit genom drunkning. Troligen har olyckan tillgått så, att motorn krånglat och Nordin, medan han höjt sig öfver bord för att reparera skadan, råkat förlora fotfästet och fallit i vattnet, hvilket är så mycket mera antagligt, som sjöängsen var synnerligen stark.

Ett mål som inom stora delar af Norrland under sin handläggning i för vederborande häradssamt icke minst genom det domslut som fallde väckt stort uppeendde tog d. 21 juni genom Svea hofrätts utslag på de besvar som af en af de i saken dömda ingifvits en icke mindre upseendeväckande vändning. Genom utslag d. 3 maj i år dömdes Fjällsjö tingslags häradssamt på sammanträde i Backehandlaren Paulus Grönlund från Tsjö socken till fyra och ett halft års straffarbete samt ständigt vanförjöd för bedrägeri och mened i konkurs. Samtidigt dömdes sonen, hemmansägare J. F. Grönlund, till sex månaders straffarbete för delaktighet i bedrägeribrottet. Hovrätten har nu med undanförande af underrättens dom beslutat fullständigt frikänna handlaren Grönlund samt omedelbart förordnat om hans sätande på fri fot. Sonen hade i tanke att öfverträttarna utslage icke vore att vänta förnär ett straffutslags utgång förklarar sig nöjd med domen och börjat aftjåna straffet på Härnösands fängelse.

Medicinalstyrelsens utlåtande öfver Västerhanningsmördarens, urnakaren B. Björklund, sinnerbeskaffenhet föreligger nu. Styrelsen förklarar, att Björklund lider af epilepsi och att han vid mordens begående af sinnerstjudom (epileptisk förvirringstillstånd) varit beröfvad förståndets bruk.

Advokaten W. Heilberg har nu till hovrätten ingifvit påminnelser för samtliga svarandena i "förärderna."

Skördeutskärta goda.

En speciell pressbulletin utafs i dagens f. v. från statistiska byrån i Ottawa, hvarj statiska tillstånd under juni månad och skördeutskärta rapporteras. Uppgifterna ha samlats från Dominions experimenteringsstationer öfver hela landet. Rapporten gifver vid handen, att utskärta för skörden äro ypperliga i västern, men som grddan är tio dagar senare än förlidet är, kommer mycket ett bero på, om den skörden från tidig frust.

Krigskronikan.

De ryska främgångarna fortgått på östfronten och de franska och franska på västfronten.

JELICOE RAPPORTERAR.

ANYO EN SJÖDRABBING VID HAFRINGE.

Onsdagen d. 5 juli.

En hel bataljon af 1500 regementet, preussiskt infanteri, gaf sig i måndags till britterna nära Fricourt. 20 officerar och 600 man togs till fånga. — Från London meddelas, att tyska i måndags kväll återtog en liten del af La Botelle, som tagits af britterna i den nya offensiven norr om Somme. — Från Berlin rapporteras, att de teutoniska styrkorna i Gallizien sydost om Timach kastat tillbaka ryssarna på en front öfver 12½ mil och ett djup af 5½ mil. — En skvadron franska flygare nedsläppte i går bomber på de militära bygderna i Sofia. — Lady Sybil Grey, dotter till Earl Grey, f. d. generalguvernör i Canada, bef allvarligt skadad, då hon arbetade i det brittiska Röda korsets tjänst vid den tyska fronten, meddelas från Petrograd. — Från Petrograd rapporteras, att ryssarna i ett anfäll på prins Leopolds trupper enombutrit till fiendtliga försvarslinjer i trakten af Baracovic. 2,700 man tillfångatogs. — Den rumniska regeringen har lagt beslag på 250 vagnar och sex lokomotiv, tillhörande österrike-ungern, hvilka sändes in i Kpmänien, då ryssarna avancerade i Bukovina. All export till Bulgarien har suspenderats. — Från London meddelas, att franska trupper, som kooperat med de brittiska i Somme-regionen, rått sin linje något genom att taga Barjeux, Belle-en-Santerre och Estress och avancera på en bredare front mot Peronne. — Tyskarna ha sändt förklaringsnot till britterna. — 14,000 krigsfångna ha tagits af fransmännen i Englandsmannen i denna offensiv.

Vid Verdun ha tysarna för fjärde gången tagit Thiamontverken. — Cirka 33,000 canadiska namn ha sedan krigets början stått på förlistskeden. — De brittiska trupperna i Ostafrika drovof d. 24 juni fienden från Komoro-trangi och förföljde honom mot centraljävgen. Väster om Lake Victoria intogs britterna Bukoba och satte sig i besittning af Karogvedistriktet. — Från Bukarest rapporteras, att rysk kavalleri öfvergått Karpaterne och inkommit i Ungern. — Guvernören i Cologne har till vidare suspenderat Rheinischer Zeitung. — Tyskland uppfördes ännu börja en hänsynslös submarinkamp. Tysklands åsikt med detta steg skulle vara att tvinga England att respektera internationell lag. — De tyska förlisterna i slaget vid Somme uppgått till 60,000 man. — Många civila lära ha flytt från Lemberg.

Torsdagen d. 6 juli.

Fransmännen stå nu i utkanten af Peronne. De hafva stor framgång på britterna på den västra fronten. De senare ha emellertid tillbakalagit vädliga tyska kontrattacker i trakten af la Boisselles och Thiepval, och mellan Ancre och Somme ha de i sällmanhet gått framåt. — Från Paris meddelas, att de tyska och österrikska förlisterna under juni månad stego till 500,000 man. — Ryssarna ha afskurit järnvägen från Lemberg, Galizien's hufvudstad, till Delatyn. Detta är den tyske-österrikska försvararsmås hufvudlinje, och det anses, att Lemberg nu svårar i stor fara. Ryssarna ha drivit fienden till högra stranden af Demlester. — Tyskarna hafva i dag dragit trupper från Verdun, fronten för att mota de allierades starka offensiv vid Somme. Det antages, att detta är ett tecken på, att den tyska reserven börjar tryta. Från Paris meddelas, att fransmännen efter det att ha intagit Bellef återtagit operationerna norr om floden och rensat stranden nästan till Clerey, som nu hotas af dem. — I morgon öppnas det första folköket i Berlin, som skall föda Berlins befolkning. Öfver hela Tyskland komma dylika ökar att öppnas och skola de stå under öfverinseende af "födoämnesdirektörer" Adolph Tortilowitz von Batocki.

Frödagen d. 7 juli.

Vicemiral Sir John R. Jellicoe, öfverbefälhavare för den engelska flottan, har gifvit en rapport till Jutland d. 31 maj. I rapporten uppgifves att tyska förlored 18 fartyg, af hvilka flera vore af stor betydelse för den tyska flottan. Vicemiral Beatty erbjöd i rapporten stort beröm. — Den brittiska fiskaribåtar ha sänkts i Nordsjön af tyska submariner. — Från Wien meddelas officiellt, att österrikska lidit nederlag och drifvit tillbaka nära fem mil väster om Kolomea. Ryssarna ha tagit ytterligare 10,000 fångar. — De teutoniska trupperna under general Bothner hafva dragit sig tillbaka till Tarnopol. — Fransmännen stå nu på två och en half mil från Peronne på södra sidan af Somme och fyra mil från staden på norra sidan af floden. — Englandsmannen ha tagit en tysk tranché på en front af 1,000 yards öster om La Botelle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

STOR ELDSVADA.

Avonlea, Sask., härjas af en härtig eldsvada, som anställer skada för \$125,000.

Natten mellan måndagen och tisdagen f. v. utbröt eld i källaren till Avonlea Mercantile company i Avonlea, Sask., hvilket är beläget i samma bygd som King George hotel. Elden spred sig snart till hotellet, hvars gäster med knapp nod räddades sig. Knappast något räddades i denna bygd.

Elden spred sig därefter med stor hastighet och förstörde totalt en kinesisk restaurang, två redskapshus, och Congo Lumber company's brädgård. — Om eldens uppkomst känner man ännu intet. Förlusten beräknas till cirka \$125,000. Hotellet ensamt kostade \$60,000.

Den irländska frågan.

Lloyd Georges plan för home rule för Irland offentliggjordes i torsdags i tidningarna i London. England. Enligt denna plan skola ledamöter i det engelska underhuset för home rule valkretsar öfverföra till ett irländskt parlament, som kommer att upprättas. Sir Edward Carson skall sitta i detta parlament. En ny lord lieutenant skall inom kort utnåmnas. Det uppgifves, att kabinettet är enigt om denna plan.

En "författlig" fjärde juli.

Under aratal har en sträfvad på gått att göra fjärde juli-frändet i Föränta Staterna mindre förligt för lif och lejn. Under den "gamla goda tiden" kräfte fjärde juli ett par hundra dödsfall och mer än tre gånger så många skadade. I år registreras "endast" 5 dödliga olycksfall och 190 skadade till följd af nationaldagens firande.

Barnförämlingsepidemi i New York.

En härjande barnförämlingsepidemi rasar i New York. Under de senaste dagarna ha många familjer börjat föra sina små barn från staden. T. v. har faroseten nämligen varit begränsad till barnen, afven om också i enstaka fall fullvuxna personer fallit offer för sjukdomen.

Resa till England.

Ett telegram från Köpenhamn i lördags d. 6 säger att danska bonders 1 massor, 200 eller flera ått gyllen, resa till England för att fylla bristen på jordbruksarbetare därstädes.

Affiden senator.

Senator Wm. MacDonald affid i onsdags i sitt hem i Glace Bay, nära Sydney, N. S., i en ålder af 79 år. Han hade varit sjuk endast några dagar. Hr MacDonald bef senator år 1884.

Nytt från Shackleton.

Från Punta Arenas, Chile, telegraferades i onsdags, att sydöfvararen Sir Ernest Shackleton dagen förut anländ till Punta Arenas, som är världens sydligaste stad, af belägen vid Macellhans sund.

Häftig jorbörjning.

Från Rom meddelas, att en häftig jorbörjning, som kräfte 300 människor, ägt rum vid Calanissetta, Sicilien. Det uppgifves, att de omkomna vore arbetare i tre svavelgrufvor, hvilka på grund af jorbörjningen rasade in.

Rysk-japansk allians.

Från Petrograd meddelas, att Ryssland och Japan ingått en allians. Andamålet med denna är att bevara freden i den östliga hemisfären.

Ny konstitution för Kina.

Kinas parlament har sammankallats af president Li Yuan-hung till den 1 augusti för att antaga en bestämd konstitution för Kina.

Petrograd meddelas, att tyska borsat flytta hela sin front åt väster på grund af nederlagen vid Riga, Kōki och Baranovichi. Ryssarna ha börjat en våldig offensiv på Rigafronten. — En del af den tyska högsjöflottan har visat sig vid Englands kust. Den brittiska Ångaren Lestris har tagits af denna flotta och förts bort som pris. — David Lloyd George har utnåmnt till krigsminister, och Sir Edward Grey har utnåmnt till earl. Rekruteringsdirektören Earl of Derby har blifvit utnåmnt till underkrigssekreterare.

Lördagen d. 8 juli.

Från London meddelas, att britterna tagit tyska lograrvar på tre punkter. Deras största framgång var vid La Botelle, där de togo tyska trancher 2,000 yards långa och 500 yards djupa. En brittisk brigad har inträngt i Oviliers och kämpar nu med tyska om bestämningen af byn. Contal Myskon togs först af britterna togo här 700 man till fånga. — Ryssarna ha fått framgång mot turkarna i trakten öfver Tchokur floden, nordväst om Erzerum, turkiska Armenien, där de tagit flera viktiga höjder. De ha afven tillbakalagit turkiska anfäll i Trebisondregionen. — Från London meddelas, att ryssarna

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Boiselle i Somme-regionen. — Från

Från Distriktlogemötet i Kenora.

Vi refererade förligt i förra numret af Svenska Canada-Tidningen distriktlogemötet i Kenora. Vi refererade i detta nummer om Vasa Orden årsmöte i Kenora, Ont., d. 1 och 2 juli. I dag äro vi i tillfälle att publicera en bild från detta möte. Alla de i distriktlogemötet deltagande Vasariidarna återfinnas på denna. De ständiga från vänster till höger räknadt, äro: Emil Sjöberg, John E. Lidholm, A. Nilson, Chas. Benson, J. E. Johnson, John Peterson. Sittande: Mr. Lindström, Chas. Brunell, Arvid Noréus, N. F. Brown. Ligande: A. Egnell och Einar Hanson.

Under ytan.

En stor tysk submarin går från Tyskland till Föränta Staterna med 750 tons last.

DEN FÖRSTA I SITT SLAG.

Under några veckors tid har det gått allhandla rykten om, att en tysk submarin var på väg till Föränta Staterna. I vida kretsar mottogs detta rykte med misstroende. De tviflande ha emellertid nu kommit på andra tankar, då det visat sig, att ryktet verkligen talade sanning.

Världens första undervattenshandelsfartyg, den tyska submarinen Deutschland, förankrade nämligen i lördags kväll utanför Baltimore efter att ha företagit en resa öfver Atlanten och undgått de allierade blockadskvadronerna vakande öga och flöendliga kryssars uppmärksamhet, hvilka väntat på den utanför den amerikanska kusten. Undervattensbåten förde en last på 750 ton med dyrbara kemikalier och färgämnen samt ett budskap från kejsar Wilhelm till president Wilson. Den ämnar återvända med en last nickel och gummi, hvaraf den tyska armén är i stort behov.

Deutschland, som är cirka 215 fot lång och 30 fot bred, för två små kanoner. Inga torpedbatter öro synliga. Fartyget kan gå under vattenytan på två minuter och har en hastighet från två till tre knop i timmen mer än vanliga handelsfartyg. Hela besättningen har marinuniform. Denna märkliga undervattensbåt har varit på väg från Bremerhaven till Baltimore under femton dagar. Den nådde Virginia caps 1.45 i lördags morn. Tre timmar senare började den sin färd uppåt viken, förande den tyska handelsflaggan. Den gick med en hastighet af öfver 12 knop och hade kunnat docka i Baltimore samma kväll, men kaptenen hade fått order att stanna i den yttre hamnen, där man vidtagit anstalter för mottagningsceremonier till följande dag. Undervattensbåtens kapten, hvilks namn är König, och dess besättning, 29 man stark, kvarstannade på fartyget.

Deutschland är konsignerad till A. Schumacher & Co., lokalagenter för North German Lloyds line, och dess last är afsedd för Eastern Forwarding Co., en firma som uppgifves ha organiserats under de senaste veckorna för att speciellt handhåva undervattensbåtars affärer. Båten har en skeppsbort och ett varuhus, där de varor, som äro afsedd för fartygets återresa, öro inlagda. Deutschland är en ny handelsångare, bygd i Bremen och utsänd utslutande af handelsflottan, enligt uppgift af Henry G. Hilbert, medlem af Schumacher-firmans. Den äges af Ocean Rbeder, Limited, och sjöattes i Kiel förliden mars månad. Huravida Deutschland af myndigheterna i Föränta Staterna kommer att betraktas som ett handelsfartyg eller ett krigsfartyg är ännu icke argjordt. Om den befinnes vara ett krigsfartyg, får den vistas i amerikansk hamn endast 24 timmar eller underkasta sig internering till krigets slut. Denna affär kanake kommer att gifva uppslag till problem, som äro helt nya för den internationella lagen.

Om Deutschlands färd också kom som en öfverraskning för den stora allmänheten, torde den dock icke ha orsakat någon större förväkning i faktamankretser. Redan för sex månader sedan kommo de första rapporterna, att Tyskland beredde sig att upplaga den transatlantiska handels medela undervattensbåtar. Engelska fackmän hade sig icke alla vara förvånade, om dessa planer sattes i verket.

Övntad liberal seger.

Val hölls i måndags i provinssvalkretsen North Perth i Ontario. Där vid afgick den liberala kandidaten F. Wellington Hay, spannshandlare i Listowel, med seger. Han erhö 573 röster majoritet öfver den konservativa kandidaten, farmaren John A. Makins, Northeast Hope. Denna seger kom ganska övntad, då valkretsen varit konservativ sedan 1905 och den konservativa majoriteten vid senaste val 1914 uppgick till 1,117.

En stor fredsfästighet planeras.

Från Köpenhamn, Danmark, telegraferades i torsdags, att tidningen "Aalborg Nordjylland" uppgifvit, att en stor internationell fredsfästighet kommer att hållas i Raebild nära Aalborg, det första året efter krigets slut. Initiativet till denna har tagits af dr Max Henius, Chicago, president för den danska föreningen i Amerika. Repräsentativa personer från alla länder skola inbjudas. Mr Henry Ford ämn

Infernos lusteldar.

At Teresa Surin.

Fem, sex månader stiga öfver skogen — den får färg af sad, som böljar mjögen, skräms glimmar, gula massor falla, kärvar, resa sig och flamma alla, falna, fladdr, sopas bort — förtidigt. Ett gigantiskt, vidt fyrverkeri!

Grönt blåskenet: djupen vägar höfva, master knäckas, vrak i stormen stävas, blankfyr blitrar till och släcker i nat- ten, nödraketer korsa öde vatten, ljusbomb slungas ut med skräk hand — någon spridd flottill, som söker land.

Röda eldar — jättstada, som brinner. Branden girigt nya härdar binner: väldiga komplexer långa rader, tern, som spruta gnistor från källan. Roken bolmar röstrun upp mot sky, tusen kratar sina ångor upp.

Omständligt lavaströmmar vala ur en eidonst, infernos kalla... Stjärnskott skinka, nya solar tändas... Som förhaxad ögat strirar, blandas, tror sig se titansers tidsfordrif, men — hvar sol, som tänds, skall släcka ill!

— Det är groft artilleri, som spelar, kulspjut och kejsarsöld, inset felar, hela skalan af vår tids moderna medel att med våld kulturen värna: vetenskaplig industriteknik för att hastigt — leverera lik.

O, vår högtberömda, ljusa bildning, tallman mot sederas förvidning, du, som bygd oss Livets under ära — hurs mycken döds skäl jorden bära? Efter sekler af förbrödningssnit, är det dit vårt skatte hunnit, ditt!

Är vårt värld ett hem för vanvett vor- den? Brodersblodet ropar högt från jorden, stenar ropa — skulle mänskor tåga? Millioners röst må samfaldt stiga, kalla Gud från himlars himlar: fylla rymderna med ropet: Fred!

När Kina vaknade upp ur sin tusenåriga sömn och hur Ah Fong då mornade sig.

Än såldan en samvetsöm (höll på att skriva samvetslös) neutralitet och ä den andra en viss diplomatisk försiktighet förledade en kroniker att undvika de förmåtta världshändelserna för dagen, inhemska och utländska. För öfrigt äro dessa händelser så beskaffade, att de ej synas leda till något som helst resultat — och knappast till några reflexioner ens.

Trots alla stora händelserubriker, afsead att hålla vid lif ett tydligt tydningsintresse hos allmänheten för världskriget, hvilket artar sig att bli en permanent institution — åtminstone synas vissa neutrala inrätta sig i den förhoppningen — går det dock till tämligen mycket som vanligt på alla fronterna. Än är det offensiv på den ensa, än på den andra och än på den ensa, än på den andra. Det bytes om med denna offensiv så regelbundet att man inte gärna kan få någon annan föreställning än att de krigsfor- rander, trots den bittra fiendtligheten, dock kommit öfverens om att hjälpas åt och tala om med offensiven.

Så ter det sig i ett nötskal — "hufvudsakligen", skilva de spydiga i tan- karnas inflixa — med hela krigslaget. Beträffande vårt närmande mot ett dylikt här på denna hemisfer, synes det ej ha rubbat det ständiga tillståndet, hvarunder man "afvaktar händelser- nas gång" och låter Carranza dra för- sör om själva händelserna.

Under sådana förhållanden i den öfriga världen kunna vi gärna vända vår uppmärksamhet bort från denna till Kina. Det har alltid betraktats som det mest orörliga och oföränderliga i världen. Där har dock sedan en tid tillika rått de största och tätaste förändringarna, ehuru äfven där rörelserna varit tämligen mycket af samma slag som på krigsfronterna — för att nu inte tala om den mexikan- ska gränsen. Det har gått fram och tillbaka.

Den som till en stor del fått skulden för detta förhållande har varit Yuan Shi Kai. Nu är han som bekant död, och helt nyligen har det tillkännagif- vits att den kinesiska republiken nu är återställd och fullt betryggad. Det är den nog också åtminstone hvad Yuan Shi Kai beträffar. Och det kan ju hända att det för tillfället ej finns kvar någon fillur af hans kaliber.

På tal om fillurer i föröing med den kinesiska republiken — de finnas som man vet ju äfven i annat samman- hang — erinrar jag mig litet om hur det gick till, när den republiken föd- des. Och det kan vara äroprakt att be- rätta därom, när det nu blifvit kun- ggjort att den ändligen är fast grund- död.

Den hade, om inte precis sitt upp- höf så åtminstone en tid i början sin tillvaro i Spofford alley, en trång, smutsig och skräklid efter mörkrets tåbrödt mycket mystisk gränd i San Franciscos kineskvarters, där den till- tillfälligt styrelsen hade sitt säte och hvarifrån utskänds icke blott order utan äfven sedelmynt i republiken Chung Hwas namn.

Ju mera denna lät förhållna sin tillvaro, hvilken i början blifvit om- sorgfullt död, och allteftersom tele- grammanderatsletarna från Kina, hvil- ka äfvergifvos i så massor krumelurer på rödt papper uppåt väggarna i Ki- nastaden, syntes lofvande för revolu- tionen, desto mera allmänt började det flaggas med den nyfödda republi- kens flagga — röd med blått hörnfält och en hvit sol i detta — och när slut- ligen samma flagga svajade utanför De sex kompaniernas, Sing Fats och de andra stora butikerna i Kinasta- den, började den gula drackflaggan på kejserliga kinesiska generalkonsula- tet att se urfald, visnad och trött ut, där den hängde som en disktras på stängan, nu den enda i sitt slag i hela Kinesstaden.

Och generalkonsul Ah Fong började se ut som sin flagga, ehuru han med äkta orientalsk stoltsin ej förrådde i sitt apaske hvad som försiggick i hans själ. Han kunde väl döja under en yta af förakt, hur han verkligen kände det, när hans landsmän förlor- respekten för honom och de ameri- kaniserade kineserna utan här- tligt uppsett hälsade honom, när han visade sig i all sin värdighet på Grant ave. Han kunde emellertid ej lika väl döja att han mårade för hvar dag.

Det senare berodde på att han, trots upprepade påminnelser, ej ut- fört sitt ansvar från kejserliga kines- ska regeringens. Denna behöfde själf alla tillgängliga medel — och mycket mera dessutom — för att förvara sig mot revolutionen, som lydde order från Spofford alley och andra annu mindre kända gator i världen. Och den tyckte dessutom, som sannin- gen var, att en intelligent kines, i synnerhet en som stigit till general- konsul, borde kunna draga försör om sig själf utan att besvara sin reger- ing.

Ah Fong var starkt betänkt på att öfvergå till republikanerna, hvilka kassa dagligen ökades och hvaraf en del alltid befann sig i Spofford alley. Han gjorde till och med små trefvan- de försök i den riktningen. Men re- publikanerna voro inte alls hägrade att upptaga honom i sin krets vid denna tid, då han ej velat det tidigare, när hans sällskap ansågs mera värdefullt. Dessutom var det vid denna tidpunkt inte alldeles så tydligt som senare, för att på hem igenom Spofford alley i mörka natten, som ej fördärva sin framtid genom ett förhastadt steg.

Men han behöfde pengar. Visserligen erfordrades det inte så mycket nu som förr för att representera Ki- na, enär den unglämska revolutionä- nära ligan öfverträtt det mesta af det bestyrret, men generalkonsuln själf, det ytter tecknet till att kejsardömet Kina fortfarande existerade, behöfde nägot att leva af, äfven om det ej kunde vanka mandarinmiddag hvar dag. Att gå och tugga på torkade haj- fenor kan inte ens en kines stå ut med i längden. Och så behöfdes en ny drackflagga af siden om kejsardö- met skulle kunna täfva med de många röda, friska och nya Chung Hwa-flag- gorna.

Men hvarken diplomatiskt formulä- rade bref i erkänd kinesisk akade- misk stil eller mera moderna telegram hade någon verkan på vederbörande i Peking. De ansåg sig inte ens ha råd till porto för svar. Inte heller kunde Ah Fong få låna pengar af sina gamla vänner bland de rika kinesiska köp- männen. Dr Sun Yat Sen hade kom- mit till Kanton och blifvit mottagen med jubel och Yuan Shi Kai hade på manschudynastiens entragna be- gränat att radda riket ursäktat sig med att han hade öndt i foten, hvarför för- sterlandet finge vara snallt och vänta litet på sin räddning. Och på grund af dessa omständigheter hade de rika kinesiska köpmännen i San Francisco tagit in sina gula drackflaggor i stället för Chung Hwa-flaggor i stället. Samtidigt hade de skilvt mycket främmande för Ah Fong, hvilken nu spakar för en pelikan i öknen.

Men en kines är aldrig ledsen, hur ledsamt det än är för honom. Det be- roer kanske på att han har mera för- stånd än kända. Det har till och med påståtts att han saknar den senare helt och hållet och hvad beträffar den förra, så kan man inte rättvisligen fränkänna honom åtminstone en viss grad knipelighet. Dessutom är han begäfvad med ett beundransvärdt rä- lamod — jämförligt nästan med vår presidents — och då han sätter sig ett mål före, strärfvar han städe mot detta utan att låta någon veta hvar det finns. Han är med andra ord sagdt, målmedveten, men målös.

Ah Fong hade ett mål i kikaren. Det var inte bara ett mål mat. I alla händelser var detta mera afslaget. Det närmaste var att få sin lön af den kinesiska regeringen. Och efter- som nu den revolutionära organisatio- nen i Spofford alley gjorde anspråk på att vara den kinesiska regeringen — och dessutom stadd vid guld kassa — föresatte han sig att utgå beloppet från det hållet. Det dugde inte att gå raka vägen, det visste han. För öfrigt går en kines inte gärna raka vägen, när det finns krockvägar. Och en så- dan, som ledde till statskassan i Spof- ford alley, hade Ah Fong upptäckt.

De medel som insamlats bland ki- neser här i landet för revolutionen och till hvilken fond äfven de stora kinesiska köpmänhusen sett sig nöd- sakade att rikligen bidra, användes nog till hvad dessa medel voro ämnade för. Xrlighet är en vanlig kinesisk dygd, möjligen till en stor del bero- ende på att örlighet bestraffas så strängt. Detta hindrade emellertid in- te att kassören, som hade revolutions- medien om hand, sökte godmodigt bi- stånd och använde en del af fonden som insats i spel — "tan tan" och andra. Det skedd i den goda afstikten

att öka fonden och aldrig utan att han först tände en massa punkter till ära för den joss, som ger tur i spel.

Detta visste Ah Fong i en kinesisk koloni känner man till hvarandras förhållanden lika väl som i t. ex. en svensk, ehuru kineserna äro mera hemlighetsfulla än vi. Men på samma gång äro de kanske sluggare i att ut- forska saker och ting.

Allting, Ah Fong öfvervann helt och hållet sina personliga tycken och poli- tiska principer samt uppsökte Chung Hwa-fondens kassar, en särdeles ame- rikaniserad ung man med korkligt hår, blankskinnaker och gräsron filthatt. Med ett ödmjukt leende åhö- rde han de sarkasmer som riktades mot honom och den regering han re- presenterade, och låtsade sig ej för- stå de mindre vördnadsfulla ameri- kanska bångmål som fölles af de öf- riga bland den nya republikens le- dande män, som voro tillståndes och sågo ut som uppsynsgade amerikans- ka ligapojkar. Ah Fong bara log sitt milda, oförseende, ödmjuka leende och föreslog ett parti särdeles ki- nesiskt spel, mot hvilket poker är ett oskyldigt tidsfordrif på en söndags- skolpicnick.

Hvar Ah Fong fått medel till sin första insats, kommer antagligen att för alltid tillhöra de kinesiska stats- hemligheter, men han hade i alla fall en handfull guldmynt. Det spela- des till följande dag i gryningen. Möj- ligen var det inte så mycket fruktan för att på hem igenom Spofford alley i mörka natten, som ej fördärva sin framtid genom ett förhastadt steg.

Men han behöfde pengar. Visserligen erfordrades det inte så mycket nu som förr för att representera Ki- na, enär den unglämska revolutionä- nära ligan öfverträtt det mesta af det bestyrret, men generalkonsuln själf, det ytter tecknet till att kejsardömet Kina fortfarande existerade, behöfde nägot att leva af, äfven om det ej kunde vanka mandarinmiddag hvar dag. Att gå och tugga på torkade haj- fenor kan inte ens en kines stå ut med i längden. Och så behöfdes en ny drackflagga af siden om kejsardö- met skulle kunna täfva med de många röda, friska och nya Chung Hwa-flag- gorna.

Men hvarken diplomatiskt formulä- rade bref i erkänd kinesisk akade- misk stil eller mera moderna telegram hade någon verkan på vederbörande i Peking. De ansåg sig inte ens ha råd till porto för svar. Inte heller kunde Ah Fong få låna pengar af sina gamla vänner bland de rika kinesiska köp- männen. Dr Sun Yat Sen hade kom- mit till Kanton och blifvit mottagen med jubel och Yuan Shi Kai hade på manschudynastiens entragna be- gränat att radda riket ursäktat sig med att han hade öndt i foten, hvarför för- sterlandet finge vara snallt och vänta litet på sin räddning. Och på grund af dessa omständigheter hade de rika kinesiska köpmännen i San Francisco tagit in sina gula drackflaggor i stället för Chung Hwa-flaggor i stället. Samtidigt hade de skilvt mycket främmande för Ah Fong, hvilken nu spakar för en pelikan i öknen.

Men en kines är aldrig ledsen, hur ledsamt det än är för honom. Det be- roer kanske på att han har mera för- stånd än kända. Det har till och med påståtts att han saknar den senare helt och hållet och hvad beträffar den förra, så kan man inte rättvisligen fränkänna honom åtminstone en viss grad knipelighet. Dessutom är han begäfvad med ett beundransvärdt rä- lamod — jämförligt nästan med vår presidents — och då han sätter sig ett mål före, strärfvar han städe mot detta utan att låta någon veta hvar det finns. Han är med andra ord sagdt, målmedveten, men målös.

Ah Fong hade ett mål i kikaren. Det var inte bara ett mål mat. I alla händelser var detta mera afslaget. Det närmaste var att få sin lön af den kinesiska regeringen. Och efter- som nu den revolutionära organisatio- nen i Spofford alley gjorde anspråk på att vara den kinesiska regeringen — och dessutom stadd vid guld kassa — föresatte han sig att utgå beloppet från det hållet. Det dugde inte att gå raka vägen, det visste han. För öfrigt går en kines inte gärna raka vägen, när det finns krockvägar. Och en så- dan, som ledde till statskassan i Spof- ford alley, hade Ah Fong upptäckt.

De medel som insamlats bland ki- neser här i landet för revolutionen och till hvilken fond äfven de stora kinesiska köpmänhusen sett sig nöd- sakade att rikligen bidra, användes nog till hvad dessa medel voro ämnade för. Xrlighet är en vanlig kinesisk dygd, möjligen till en stor del bero- ende på att örlighet bestraffas så strängt. Detta hindrade emellertid in- te att kassören, som hade revolutions- medien om hand, sökte godmodigt bi- stånd och använde en del af fonden som insats i spel — "tan tan" och andra. Det skedd i den goda afstikten

Cornelius Corneob.

Da capo. Någon frågade: "Hvad me- nas egentligen med da capo?" "Det är uttrycket för ingenting och få någoting för ingenting och få det genast."

SKAMTLYNNE.

— Jag äger den sällsyntaste gifvan att kunna gissa, hvad folk tänker om mig. — Det måtte vara gräsligt otrefligt.

"Ett ord, Eders majestät", sade en gång en soldat till Fredrik den store och räkte honom en ansökan om att befordras till officer.

"Ja, men om du säger två", svarade kungen, "skall du hängas". "Undertecknad" sade soldaten. Kungen log, hvisslade — och skref under.

Kompromiss. Jungfrun: "Du får in- te tala om för din mamma, lille Oskar, att min kusin från gardet varit hos mig — bör du det?"

Lille Oskar: "Ja, men då får inte du tvätta mej på åttio dar — för då talar jag om't."

Han kunde inte språket. Krydd- kramhandlare Andersson i Barbacka har förkytt sig och är innehafvare af en bättre snuva. En dag står han vid Barbacka Dramatiska teaters bil- jettlucka i och för inköp af biljetter till aftonens galaforeställning Resan- den Pettersson från Fälandas stads i samma ärende bakom Anders- sons rygg och väntar på sin tur. Rätt som det är behöfver Andersson nysa, vänder sig om och exploderar rätt i ansiktet på den intet öndt anande Pettersson.

Pettersson (arg): — Herre!!! Vet ni inte två lefvandens? Andersson: — Ursäkta, herrn måtte inte vara härifrån, här säger vi Gu' hjälp!

— Vet du, hvad det menas med nöd- torftig spås? Henrik (efter en stunds funderan- de): — Fotogenök.

En bekant skämtare från Lund kom en gång till Tvedorra exercisplats och marscherade rakt på en posterande vakt.

— Halt! Verda? ljöd det på äkta fosterländskt — tykt — krigarmander och bajonetten fölles.

Lundabon gjorde halt, förde handen mot hatten, talade och sade: — Såsom du, min gosse, vet, har icke betafat rätt att längre "dua" folk, och prygel- straffet är för länge sedan borttaget. Nu använder man icke heller längre utropet "Halt hvar dag" på en sönd- dag såsom i dag, utan man skriker: "Halt söndag!" Det kan du komma ihåg. Har icke korpralen sagt dig det ännu?

Några dagar därefter blef det upp- ställning till parad, och mannen gick åter på vakt. Högre och lägre befäl af alla grader

hade beordrats till mönstringen. En major gick fram till bevaringen. — Halt söndag! röt denne ögon- blickligen. — Hvad säger du, människa! skrek majoren. — Halt söndag! Hör han inte? tjöt bevaringen. Alla officerarne höllo på att kikka af skraktt.

Förhastadt jubel. Frun: "I dag är det första gången som du inte har klagat på rostbiffen." Mannen: "Jaså, vad det rostbiff!"

Arbetsstaten Kaj Viktor på tal om jobb: — Så talar di om arbete å arbete... för all del... arbete kan nog va bra, men de' tar ju bort så mycke tid...!

DÖFVA! Otaliga personer i gamla landet och här, som voro döfva eller lumbörda, årtjuga nu fullständig hörsel genom att begagna mina konstgjorda "Tym- panums", och många som hade en förärlig susning, så att de icke kunde soffa, äro nu befriade från obehaget. Priset är nu så lågt att äfven den omedelade kan komma i åtnjutande däraf. Tillskrif mig för upplysning.

L. MORCH, 270 West 131 St., New York.

Dr. C. C. JEFFREY ber att få meddela, att han öfvertagit

Dr. MOXNES' TANDLÄKARKLINIK 620½ MAIN STREET, Tel. Garry 3030. WINNIPEG.

Engelska, tyska, svenska, nor- ska, franska och polska-talaa. Affären är förlagd till samma lokaler. Speciell uppmärksamhet ägnas patienter från utanför staden. ALLT ARBETE GARANTERAS.

hade beordrats till mönstringen. En major gick fram till bevaringen. — Halt söndag! röt denne ögon- blickligen. — Hvad säger du, människa! skrek majoren. — Halt söndag! Hör han inte? tjöt bevaringen. Alla officerarne höllo på att kikka af skraktt.

Förhastadt jubel. Frun: "I dag är det första gången som du inte har klagat på rostbiffen." Mannen: "Jaså, vad det rostbiff!"

Arbetsstaten Kaj Viktor på tal om jobb: — Så talar di om arbete å arbete... för all del... arbete kan nog va bra, men de' tar ju bort så mycke tid...!

DÖFVA! Otaliga personer i gamla landet och här, som voro döfva eller lumbörda, årtjuga nu fullständig hörsel genom att begagna mina konstgjorda "Tym- panums", och många som hade en förärlig susning, så att de icke kunde soffa, äro nu befriade från obehaget. Priset är nu så lågt att äfven den omedelade kan komma i åtnjutande däraf. Tillskrif mig för upplysning.

L. MORCH, 270 West 131 St., New York.

Elmwood Electric Co. A. SADDINGTON - MANAGER. Speciell uppmärksamhet uppmärksamhet af ledningar för Ljus och Lampor i färdigbyggda hus, Lampor fixas. 188 TALBOT AVE. WINNIPEG. GEVÄRS- OCH VELOCIPEED-REPARATÖRER.

The Northwest Cycle Co., 605 Logan ave. — Expert gevärsremed. Vi reparera och göra nya lager för alla slags fabrikar af gear. Låa repa- ras, nycklar göras, ringar för barn- vagnar påsättas. Allt slags velociped och motorcykel- arbete utföres.

Johnson & Stiller BAGGAGE TRANSFER FLYTNING UTFÖRES. Phone Garry 244, 294 Park Street. WINNIPEG, MAN.

C. H. NILSON DAM- OCH HERRSKRÄDDARE. 208 Logan Ave. Winnipeg Man. Telefon Garry 117.

J. Johnsons WOODYARD 556 Talbot Ave., Rekommenderas. Ved och kol af alla sorter till billigaste pris. Ved uppköpes till högsta pris. Telefon: ST. JOHN 2518.

En Läkare i Ert Hem. För \$1.00 en \$2.00 utrustning med professor Suttons läkemedel. Per post. 2 blod- och systemrensare.....\$1.00 1 läda örtsalva..... 25 1 hufvudvärks o. katarrespiratör..... 50 1 tandvårksmedel..... 25

Detta erbjudande varar endast fyra veckor. Adress: 229 Pacific Ave., Winnipeg, Man.

Pälsförvaring. Sänd edert pälsverk till oss till säklig förvaring under som- marmånaderna. Försäkra dem mot mal och tjufvar. Afgiften är moderat. Fullständiga upp- lysningar gifvas på ansökan.

HOLT, RENFREW & CO., LIMITED. 430 Main St., Winnipeg. Phone Garry 251.

N. ROSENBERG CO., Privata och nervösa sjukdomar. Förorsakade af ungdoms-därskaper, onaturliga vanor, med alla deras förfärliga följder, såsom förtäppning, förtust af lifskraft, opasslighet för affärlivet, njur- och blå- sjukdomar, svag rygg o. s. v., behandlas snabbt, omsorgsfullt, billigt och i djupaste hemlighet med säkra och pålitliga mediciner. "LIFVETS HEMLICHETER" en af oss utgifven bok på 48 sidor, omhandlande lifvets hemligheter, lifvetskapet, många slags sjukdomar, deras följder o. s. v.; den borde läsas af hvarje ung man. Skickas gratis! Skrif till oss till hvar och en om på ett postkort eller i brev i kassan på adress till N. ROSENBERG CO., 180 No. Dearborn St., Chicago, Ill., U. S. A.

Edert namn önskas. Sänd det till oss på kupongen och ERHÅLL VÅR 1916 KATALOG som visar REDSKAP OCH JÄRNVARUARTIKLAR, PLOGBILLAR Etc. H. R. HAWKEY CO., Postorderspecialister. WINNIPEG, MAN. Klipp ut denna kupong och sänd den till H. R. HAWKEY & CO., Winnipeg, Man., och vi vilja sända eder vår katalog för 1916. Namn P. O.

\$2.50 för 25c Alla nya prenumeranter på Svenska Canada-Tidningen erhålla 31 nummer, från d. 1 juni till d. 31 december 1916, af denna utmärkte, nyhetsrika och väl underrättade tidning för 25 cents. Eburo produktionskostnaderna ökats och tidningen förstorats — vi utgifva som beaktat numer ett tolfaldigt nummer en gång i månaden — gifva vi eder denna exceptionella valuta. För närvarande kostar oss hvarje exemplar af Svenska Canada-Tidningen 7½ cents att producera. Ni erhåller sålunda \$2.50 värde af läsestoff för endast 25 cents. Vi erbjuda eder detta, som vi vilja öka vår spridning, så att vi kunna blifva starkare. Hvarför prenumerera på en svensk tidning i Staterna, då ni kan få en lika bra tidning här, som tänker på eder välfärd, som är inne i canadensiska förhållanden och som försöker gifva eder all möjlig hjälp? Vi önska vi hade alla de pengar, som hvarje är betalad för svenska tidningar, publicerade i Förnta Staterna. Om vi hade dem, kunna vi försäkra eder, att vår tidning skulle bli lika stor som någon svensk tid- ning, som utgifves på andra sidan gränsen. Detta är ett utmärkt tillfälle att glädja någon vän, som icke har Svenska Canada-Tidningen. Gif honom den i present. Sänd honom de 31 numren för endast 25c. Om ni, som läser detta, icke är prenumerant på Svenska Canada- Tidningen, tag tillfället i akt och blif en prenumerant för den lilla utgif- ten af 25c. ANVÄND NEDANSTÅENDE KUPONG OCH SÄND DEN IDAG: Var god och finn inlagd 25 cents, som betalning för Svenska Canada-Tidningen från d. 1 juni till d. 31 december 1916. NAMN ADRESS

SKANDINAVER SOM VILJA SLÅ ETT SLAG FÖR CANADAS SAK, SLUT EDER TILL 223rd CANADIAN SCANDINAVIAN Overseas Battalion. Skrif för upplysningar till Öfverstelöjtnant O. Albrechtsen, Kommenderande officer 1004 Union Trust Building WINNIPEG. Den canadensiske soldaten är den bästa afkände soldaten världen. Tänk på det! DET ÄR CANADAS FRAMTID SAKEN GALLER.

Svenska Canadatiidningen... CANADA WEEKLY PUBLISHING CO., LTD. 125 Logan Avenue, Winnipeg, Man. Telephone Garry 2174.

PRENUMERATIONSPRIS: Helt år förskott... Helt år till Sverige... Helt år till Frankrike...

ANNONSER: Förberedelser till... Förberedelser till... Förberedelser till...

Onsdagen den 12 Juli, 1916.

Liabknecht.

Europas, ja världens framtida öde kan i mångt och mycket komma att bero på hvilken man dr Karl Liebknecht i grund och botten är. Att han är en man, som bestämmer sig för att bli moraliskt modig är uppenbart. Om han därtill besitter verklig politisk kapacitet, kan han bli en ledare, som i Tyskland skall åter införa konstitutionalismen, hvilken för femtio år sedan drefs på porten af Bismarck. Han är i dag i sin cell i en vida större politisk makt, än han i går var i den tyska riksdagen. Och i den oundvikliga sammanfattning, som naikas, kanske det bedragna folket skall vända sig från sina konungar, krigsherrar och alla de ledare, som endast sammanhåller det elände, fattigdom och ruin, och blicka mot honom som ledare. Liebknecht har haft modet att öppet säga, att detta krig är ett anfällsrikt, för hvilket Tyskland är ansvarigt. Maximilian Harden har sagt faktiskt detsamma i förtäckt ordalag. Hvad de säga, tanka antagligen tusen och åter tusen andra. En ny demokratisk rörelse i Tyskland med en ledare som Liebknecht skulle troligen förändra mycket både där i landet och annorstädes i världen. På Tyskland som en militäristisk autokrati kan världen svärigen mer lita, men Tyskland som en verklig demokrati kan begära och skall säkerligen erhålla vänskap från dem, som idag äro dess fiender. Det samma gäller naturligen äfven andra länder af samma, om icke värre, autokratiska typ som Tyskland.

En fred som varar.

I oändlighet kan väl ändå kriget inte fortgå — ifall inte vår tid, som i så mycket öfvergått alla andra, är bestämd att skänka världshistorien det hittills osedda skådespelet af en hel världslig och såväl som resolut fortgått sig själv, utrymmer den frälsande Karlstads-Tidningen och fortsätter: Men om det blir ett slut före slutet, så måste man dock önska att det inte må komma förrän det kan ge människligheten ett resultat som i någon mån svarar mot de omständliga öfron. Och endast ett sådant resultat kan tankas. Det vore om de råfångade utståndna förfärliga hemskelserna förmådde intvinga i alla krigsförande själfbevaringsintäkt insikten om den absoluta nödvändigheten att för all framtid omöjliggöra ett nytt, för dem alla lika föröroländande europeiskt inbördeskrig och därmed driva dem att i fasta, långa former under rättsens överhöghet ordna och organisera staternas inbördes förhållanden. Om detta resultat inte uppnås, om den fred som kommer inte blir en fred af ett alldeles annat slag än den gamla, om den icke blir inledningen till en europeisk statsammanslutning, som för alltid flyttar ut kriget ur vår värld, om militärismen och kappstränningen skola fortgå på nytt och i än värdigare skala på andra sidan freden — ja, då är det, trots allt, bättre att kriget fortsätter ännu i årtal, äro de som styra Europas folk så obbildade förstockade och äro i så fall folk som själva så slöa och själslösa att de, efter den utövade och af dem själva, annu inte förstått att de måste vända om från den villorras väg de hittills i brutal maktyrkän och inbördes misstro och afund ha vandrat, då äro de inte värda ett bättre öde än det som nu öfvergår dem, och det tala gissaslag må falla ändå till dess de plöskade tross sig ur sin föredrind och så tillbakå.

Förbudets verkningar.

Vi förmoda, att flera af våra läsare lade märke till en insändare af mr Charley Erickson i Winnipeg i förra numret af Svenska Canadatiidningen. Det hvart han försökte driva med nykterhetsvännerna och förbudet i Manitoba. Vi antaga äfven, att de flästa, både nykterister och icke-nykterister, vid genomläsandet af denna artikel kommo till den slutsatsen, att mr Erickson behandlade saken tillämpligen så enastadigt och partiskt. Vi tyckte emellertid så, och det är i anledning deraf vi vilja yttra några ord till svar på några punkter i nämnda artikel. Mr Erickson säger bl. a., att "man, t. ex. i Winnipeg, spanat förgiftades efter någon lussing i förhållande"

... och ha uppmärksam nykterhetsfolket att framvisa, hvad godi förbudet egentligen gjort under den månad, det varit i kraft. Det torde nog vara ganska lätt för nykterhetsvännerna att bevisa, att förbudet verkat ett och annat godt redan nu, på samma gång som de äfven kunna med fog beskylla mr Erickson för att vara blind på bägge ögonen och döf på bägge öronen. Det finnes nämligen statistiska uppgifter, som gifva väl handen, att förbudet betydligt aftagit i Manitoba. Polisen har haft ytterst få fylleriister att taga hand om. Affärsmännen ha äfven vittnat om, att allmänheten blifvit betydligt kåpstatkare, sedan förbudet trädde i kraft. Mycket annat att förta. En och hvar, som haft ögonen med sig och besuttit någon liten observationsformåga har säkerligen äfven uppmärksammat, att man numera ytterst sällan ser några öfverlastade på Winnipegsgator — en syn som förrut icke hörde till det allra ovanligaste.

Mr Erickson påstår, att människor på nummer se så ovanligt tråkiga ut, "där de gå med ansikten så långa och sura som rabarberstjälkar". Kan ske det kommit något mer allvarligt öfver Winnipegborna, men vi tro dock, att de fortfarande kunna glädja sig och att deras glädje numer är mera sann och sund än den som uppammades af stimulerande medel och som en ren uppfyllning kan med all sannolikhet det påståendet af, mr Erickson betecknas, att "våra bästa skandinaviska familjefeder med hus och hem", lämna staden, emedan den är så "torr". Vi veta, att många i dessa dagar öfvergifva Winnipeg liksom de flästa andra platser i Canada. Men vi vilja icke tro, att någon skandinavisk familjefeder är barnslig och lätt sinnig nog att vederväga sin egen och sin familjs existens, endast därför att han icke kan få spritvaror på samma lekande och lätta sätt som förr. Har mr Erickson insett den förolämpning han genom detta säkerligen osannfärdiga påstående slungat i ansiktet på skandinaverna?

I en punkt gifva vi dock mr Erickson rätt, och det är, att nykterhetsfolket icke annu lyckats skaffa något "fullödigt substitut för utskänkingsställena, där man förr, om man så önskade, kunde finna umgänge och litet omväxling i tillvarons enformighet". För att nu använda mr Ericksons egna ord. Men ett sådant substitut kommer säkerligen att uppträffa. Rom bygger kända på en dag, och förbudsförhållandena i Winnipeg ha annu icke hunnit slutligt tillstånd.

En ömtålig fråga.

Vid distriktslogens af Vasa Orden senaste årsmöte diskuteras ganska lifligt frågan, hurvida sådana personer, som äro anställda i rusdrycksaffärer, såsom bartendare och bryggeriarbetare, skola gå tillträde till Vasa Orden, eller rättare sagt frågan, hurvida en paragraf i stadgarna, hvilken förnekar dylika personer medlemskap i Vasa Orden, skulle krävas eller icke.

Det bör redan från början påpekats, att denna fråga är synnerligen ömtålig, och vi vilja gärna tro, att de, som vid detta tillfälle utträdde sig, hade detta klart för sig. Dock måste med beklagande påpekats, att åtminstone en talare visade ytterst liten förståelse af det andra partens synpunkter och idagalade en fanatism, hvilken icke kläder en Vasamedlem.

Af diskussionen framgick för öfrigt, att åsikterna voro delade, och vid en öppen omröstning visade det sig, att majoriteten önskade, att denna paragraf skulle strykas ur stadgarna. Det visade sig äfven, att en och annan stark godtemplare icke var i favor af denna paragraf, utan sökte se frågan från en mera allmänsklig synpunkt. En sluten röstning lämnade emellertid till resultat, att paragrafen får stå kvar, i det tem rösterna kastades för och fem mot och två röstsedlar voro blanka. Vi tro, att många toleranta svenskar beklaga, att utgången blif denna, och att Vasa Ordens stadgar inneholta en dylik paragraf.

Vid diskuterandet af denna fråga får man äfven läsa ur stikta, att en

... har i bref till en god vän berättat en del om förhållandena där nere. Brefvet innehåller en del upplysningar som ge en illustration till de förhållanden som råda i det blockerade Tyskland.

Sadelmakaren i fråga hade inte rest från Tyskland därför att arbetstjänsten var dålig. Han säger sig icke kunna klaga på denna, men det var en annan fråga med naturförhållandena. Och när man knapp kunde få så mycket mat som behöfvades, arbetade man till sist och reste hem. "Du kan själv tänka dig hur det var", skriver han till sin vän, "när mat och rum kostade 40 till 45 mark i veckan, och då var det ändå mycket dåligt. Man fick blott 160 gram kött om dagen under 5 dagar i veckan. De två återstående dagarna fick man äta makaroner och ris, om man bara kunde få något. Man fick ej köpa så mycket som en skivas korf utan att ha märken, och åt man en liten köttbit eller en bifstek, gick köttkrantlet för dagen åt. En sådant portion med en potatis kostade 1 mark 50 pfennig eller ännu mer. Rekorderade man då en extra potatis kostade detta 20 a 25 pfennig extra, och sedan fick man inte mera, äfven om man hade pengarna för sig. Ägg kostade 30 pfennig styck.

En norman, som i vintras — helt oöfverlagligen f. o. — ståtade i löjtnantsuniform, går i dessa dagar omkring i sorgeandlet. "Den, som sig uppjojer, han skall vara förordnad p. s. v."

Det är icke blott Canada Postens ordinarie redaktör, som icke älskar sanningen öfver allt annat. Äfven skär tillförordnade har svårt att hålla sig till sanningen. "Luften måtte vara mycket dålig och smittobärande på Canada Posten. Denne herre här alltid mycket intresserat sig för Svenska Canadatiidningens annonsering och med berömfull precision behandlade detta till synes synnerligen inträskanta ämne, när han någon gång släppts fram till redaktionsstolen — men alltid objektivt huggit i stein. Men som alla finnar — han är nämligen svenskfinn — bestämmer han ett litet ringa kvantum envänskap och hårdhet. "Trasen vinner", tänkte han tydligen, då han i Canada Posten för 4 juli åter kastar sig in på detta ämne, "och en liten lögn skadar nog inte, då väl knappt någon bryr sig om att kontrollera det sådanas sanningsenlighet."

Den tillförordnade redaktören skriver i en artikel "Winnipeg efter 4 juli" bl. a.: "Äfven vår kollega här i Winnipeg (Svenska Canadatiidningen), som under en lång följd af år erhållit annonser af vissa hotell, har förlorat dessa (efter den 4 juni), lute en enda står kvar". Det kan med fog antagas, att en man, som så starkt inträskasar sig för Svenska Canadatiidningens annonsering, sett, att denna tidning under det senaste året haft annonser från endast två licensierade hotell, och att ett af dessa hotell fortfarande annonserar i Svenska Canadatiidningen. Han borde åtminstone tagit några reda på saken, innan han beskriver denna flagranti och ormligt lid bevisade lögn, om han öfver huvud taget är något så när mån om sitt goda namn och rykte.

För att fullständiga våra uppgifter, må nämnas, att orsaken till att det andra hotellet i fråga numer icke annonserar i S. C. T. är, att dess svenske ägare redan någon månad före 4 juni gick ifrån hotellet, och att den i saken dika svenske ej bryr sig om att särskildt lägga an på svenska publik. För öfrigt har S. C. T. aldrig spelellt slagit an på hotellannonsering och aldrig dragit någon större förtjänst från sådan, hvilket man ju möjligen skulle kunna tro, då man läser den tillförordnade redaktörens osannfärdiga uttalanden i Canada Posten.

En liten 3-årig to står vid fönstret och en katt snygga sig genom vitlans trädgård, hvar på hon högt och tydligt utbrister: "Djåkå katt!"

Mor: — Så får man inte säga. Py så full! Hvem har sagt så? Liljan: — Det har Lasse sagt. På eftermiddagen är far hemkommen och arbetar i sin trädgård och tosen ser på. Så kommer katten gående på landvägen. Liljan: — Far, far! Mor: — Ja, hvad är det? Liljan: — Far, djåkå katt får man inte säga.

En kosthåll i de tyska krigsfångeläger berättar en svensk resenär, som nyligen var i tillfälle att ta dessa inrättningar i betraktande, följande anekdot, som han hört af en tysk officer: Det lär vara ett faktum att fångelägerens ryska invånare i allmänhet ej bryr sig mycket om sin personliga hygien: öfva måste man bokstafligen tvings dem till både bad och Entlausung. Hvad maten beträffar äro de mindre hårdtygda, men så rankas det väl håller inte alltför mycket i den vägen, och följden blir att krigsfångarna utveckla en bel del af sin intelligens för att skaffa sig någon omväxling utöver den ordinarie matseideln. I ett fångläger lade man en dag märke till en glädjande förändring i ryssarnas renlighetsbesinne. De kommo massvis med stora buntar af kläder och lämnade dem till desinficerande. Den tyska officeren uttryckte för en fångens tysk officer sin glädje öfver detta förhållande och fick omedelbart förklaringen: — De ha lyckats själva ihop några potatisar, och hur så de få dem kokta om i lite i fiekorna på kläderna som de skicka till desinficerings.

En svensk sadelmakariarbetare, som nyligen hemkommit från Tyskland, har i bref till en god vän berättat en del om förhållandena där nere. Brefvet innehåller en del upplysningar som ge en illustration till de förhållanden som råda i det blockerade Tyskland.

Sadelmakaren i fråga hade inte rest från Tyskland därför att arbetstjänsten var dålig. Han säger sig icke kunna klaga på denna, men det var en annan fråga med naturförhållandena. Och när man knapp kunde få så mycket mat som behöfvades, arbetade man till sist och reste hem. "Du kan själv tänka dig hur det var", skriver han till sin vän, "när mat och rum kostade 40 till 45 mark i veckan, och då var det ändå mycket dåligt. Man fick blott 160 gram kött om dagen under 5 dagar i veckan. De två återstående dagarna fick man äta makaroner och ris, om man bara kunde få något. Man fick ej köpa så mycket som en skivas korf utan att ha märken, och åt man en liten köttbit eller en bifstek, gick köttkrantlet för dagen åt. En sådant portion med en potatis kostade 1 mark 50 pfennig eller ännu mer. Rekorderade man då en extra potatis kostade detta 20 a 25 pfennig extra, och sedan fick man inte mera, äfven om man hade pengarna för sig. Ägg kostade 30 pfennig styck.

För inköp af smör fick man 3 märken i månaden, hvardera berättigade till inköp af 1/2 pund smör, 1/2 kg. Man fick således ej köpa fullt ett kg. smör. Men det var mycket svårt att få något alls. Flera måste stå i kö och vänta i flera timmar för att få köpa smör. I Berlin sågo vi köer på minst 700 a 800 kvinnor som stodo och väntade på sitt kg smör."

Söndags-Nisse har med anledning af pingsten gett ut ett midsommar-nummer. Detta nummer läses med nöje, i synnerhet ett kåseri där tidningens redaktör, Håse Zetterström, utlojalar en upplevelse med konung Gustaf VII Adolf. Denna hände på Råsunda för något år sedan. Konung Gustaf VII Adolf med broder och en äldre datt samt därvid förför sjömanskostym framför. Söndags-Nisses redaktör, som vid detta tillfälle hade en bit tuggummi i munnen, och för koka tuggummi. Snabbt stoppade han till i munnen och för slyns skull, för att inte oroa den gamla damen, började han inträskera sig för fotbollen. En om stund vandade han sig om mot en välgård och halade åter i den. Hans glada ögon strålade af åkta pojaktigt munterhet."

Söndags-Nisses redaktör, som intervjuade om saken, vidhåller dess riktighet. Tuggummit bevaras annu af konung Gustaf VII Adolf och kommer väl så småningom till Historiska museet.

Hvar kan man få en drink i den här stan? frågade en resande vid ankomen till en af våra "torrdraga" städer. — Ser ni modehandeln midt emot? svarade den tillfrågade. — Ni vill väl inte påstå, att de sälja whisky i en modehandel. — Nej, då gör jag inte heller — men då i den enda platsen här i staden, där dom inte gör då.

Vi omtalade i förra numret, att ett oblygt försök gjorts att i de svenska läroverken som tysk läsebok införa den tyskpatriotiska tendensboken "Under Hindenburgs fanor". I Stockholm skriver i samma ämne: Det är inte bara i Hindenburg som sedd genom tyska kullbägare, presenteras den uppbyggande ungdomen vid våra offentliga läroverk. Äfven de mindre gudarna äro i gungning ej övriga att här få tillgång till undervisningen i Linköpings gymnasiums exempel öfversta ringar har man till exempel under denna värtermis ständens en af Tillstånds-gubbar: Ad der Spitze meiner Kompagnie, af den åtten utom Tysklands gränser bekant romanförfattaren Paul Oskar Höcker. "Hauptmann der Landwehr". Det är genom Belgien och Frankrike denne landvärnskapten fört sitt kompani under de första krigsmånaderna och man får till lifschwungfulla skildringar af den dåliga behandlingen i tyskarnas blifvit utsatta från den nedriga belgiska befolkningens sida. Men så lägger hr Höcker inte fingrarna emellan när det gäller att utrota fransktöret. I sidorna 25 — 27 ger han bland annat en oblygt realistisk skildring af en arbetskarens liv i en tysk by, i hvars ägo hans landvärnsman påtruffat ett gevär. Det 15-åriga barnet ställes upp mot en mur och skjutes ned i sin lilla systers och sina i förtviflans förkrossade småbarns äldriga föräldrars åsyn, och endast befallhavarens personliga ingripande hindrar soldaterna från att sätta eld på det gamla parets hus och egendom.

Af det betydande och nedbrända Louvain erhåller läsaren en bild, som noggrant öfverensstämmer med den Wolfstaka byråns offentliga kliché och striden mot "de föga franska sporna" skildras med fart och lif. Kan det verkligen anses lämpligt att sätta dylik tyskpatriotisk tendenslitteratur i händerna på det neutrala Sveriges för utryck lämnottagliga, upplysande skolorum?

... Neutraliteten. (Forts. fr. sid. 1.) mindre välmant tilltal. Först och främst då denna uppföranden i den besläktade rasens, kulturens och språkets namn. Denna måste ju, så uttalar man det för oss, af sig sjelf leda till frjeddigt partitagande för den tyska sakens i detta krig. Som om det där gällde filologi. Som om icke alla folks kanoner talade samma hemiska volapyk. Som om inte just detta krig förkunnade alla folkförbunds underlägsenhet gentemot statsförbundet. Som om det vore en afgjord sak att ett folks kulturvärde stiger och faller med dess politiska maktställning. Vi dare det farliga tilsandlet och tasselandet af en ond frestelse, som i välskapens och tacksamhetens namn vill förlösa oss att göra hvad till och med den bästa vänskap och den varmaste tacksamhet hvarken förlöpika till eller tillåta: att afstå från våra begrepp om sant och osant och någon till behåge föröka vår öfvertypelse och rätt och orätt. Annu en fördärlig sak. För den partitagande vinkar en omåttlig löm, den opartiske hotas med förtänta straff. Med tuffa sex rader obehindrad partitagande kan för närvarande hvem som vill utan ansträngning skaffa sig rykte, ära och popularitet och andra smakliga läckerbitar i Tyskland. Han behöfvor blott fara dit, bocka sig och ta upp det. Med en enda rad kan man förverka sitt goda rykte och anseende. Det behöfvor inte ens vara en obetänksam eller af förbiseende tillkommen sats. Ett manligt, sant uttalande gör samma tjänst. Vi måste ha det sakförhållandet för ögonen att i grund och botten ingen som tillhör de krigförande nationer finner neutrala hänsynsätt berättigade. Han kan det med förståndet, om han anstränger det till det yttersta, men icke med hjärtat. Vi verka på honom som den likgiltige i ett sorghus. Nu äro vi visst icke likgiltiga. Jag kallar alla känslor till vittne att vi icke äro likgiltiga. Men då vi icke visa någon rörelse, förefalla vi så. Därför väcker vår blotta tillvaro anstöt. Till en början verkar det obehagligt afkylande, så småningom upphetsande, slutligen vedervärdigt, kränkande och skändande. Och så till på köpet ett oögländande ord, ett själfständigt uttalande. Den patriotiska entusiasmen är ju heligt öfvertygad om sin saks goda rätt och lika heligt öfvertygad om fiendens skuraktighet. Allt hos honom som icke smärts, som icke hoppas och ängslas, som icke gråter och sorjer, sjuter af harm. Och så kommer en som kallar sig neutral och tar verkligen parti för skurkarna. Ty en rättvis dom upfattas ju som partiskhet för fienden. Och ingen förtjänat, inret anseende skyddar för denna förkastelse. Tvärtom. Då först är det riktigt gudlost. Ty då beskylls man, utom för förjaderi och troloshet, äfven för öfvermått. Liksom man på slagfältet lägger an på officerare, så lägger man i studentkamrarna an på berömd folk. Smart finns ingen af dem som icke redan blifvit förkatradt och högtidligt utestötten från ett eller annat tempel. Man blir alldeles förfördlad. Man vet icke mer om man utgör en pryddad för människligheten eller om man tillhör dess afskum. Men hur kunna vi råka ut för så förfärliga hotell? Den som får tåga, den som prisar sig lycklig och tåga. Den som icke får det, han håller sig till ordet: Gör hvad du bör, och bekymra dig icke om följderna! För att råda våra neutrala själar komma vidare propagandaskrifter flygande till oss i våra hem. Flertalet öfvermodigt skrifna, icke sällan i kommandotont, emellanåt rentaf ursinniga. Och ju lärda, desto ursinnigare. Sådant förlorat målet. Det verkar föga inbjudande när man vid läsningen får det intrycket att herrar författare allra helst skulle vilja äta upp en. Ha då herrarna alldeles förlorat vänskapsspråket, öfversom icke mer kunna ursäkliga hur man talar till andra folk och hur man icke talar? Gentemot alla sådana upfordringar vända vi från den förvildade vännen till den normala: den fredliga, vänliga, som i efter krigets slut hoppas återfåna, liksom öfver huvud hela det forna vackra, förtrollade ökonstlade samarbetet på det andliga området.

En motsatt frestelse har vårt land: ända tyvare icke tillfredsställede bekämpat, nämligen en ovanligt slinestämning mot Frankrike. Upprepade gånger har jag från Frankrike fått mottaga den smärtsamma öfversåkande frågan: "Hvad ha vi då gjort schweizarna för ondt?" Ja, jag vet verkligen icke hvad de gjort oss för ondt. Veta ni det? Eller ha vi någon förtjänat orsak att särskildt misstro Frankrike mer än hvarje annan granne? Jag vet inte. Beträffande den ovinvände slinestämningen är det härligt ingalunda fråga om förfärliga orsaker af patriotisk art, utan om instinktiva känslor. Yttringarna af dessa instinktiva känslor voro emellertid stundom sådana att jag under de första veckorna i augusti innerligt önskade att utom de milda fältpredikningarna ändligen en kraftig politisk talare med peppar och salt ville inpränta i vårt folk grundsatserna för neutralitet.

Det rätta neutrala inriktnandet borde beträffande de öfriga staterna egentligen vara lätt för oss tyska schweizare, då ju här frestelserna till partiskhet bortfalla. Ja, som vi bara också kunde och dömda som schweizare! Om vi bara icke tänkte med främmande hufvuden och talade med främmande tungor! Om vi bara icke läte suggerera oss våra läskter från utlandet! De tusen och åter tusen flytanden som dagligen och stundligen likt en välslipad Niflod befruktade öfersvämma våra nerleder böra i krigstid blott njutas i filterret!

Den sista frågan kan väl knappast bevaras på annat sätt än med ett rungande: "Nej!" N. F. S.

... LÄKARE. 115-117 Pritchard Ave., Winnipeg, Tel. St. John 174. DR. B. GERZABEK LÄKARE. som erhållit diplom i Österrike-Ungarn, Tyskland, London, England, Canada etc. F. ö. assisterande läkare vid de kungliga och kejserliga alltkliniken i Wien, Krakau, Prag, Berlin, Paris och London, England.

... Dr. C. E. Johnson, Skandinavisk läkare. KONTOR: DOMINION BANK, 678 Main Street (Alldeles bredvid Gordon-Mitchells apotek). Kontorstelefon: Garry 4284. Privattelefont: St. John 234.

... Dr. McFarlen, 312 Main Ave., Tel. St. John 219, Öfvanför Elmwood Drug Store. KONTORSTID: 3-4 och 7-8 e. m.

... Björnson & Brandon LÄKARE. Or. William and Sherbrooke. Morgontidning: 2-3, 7-8 e. m. Bostadstelefont: Garry 321 — Garry 749.

... J. A. McVAISH, M. D. LÄKARE OCH KIRURG. Hörnet af Kelvin st. och Gordon e. m., Elmwood, Winnipeg. Kontorstelefont: 10-11 e. m., 12-2 och 6-7 e. m. Tel. St. John 1047 eller St. John 187, dag eller natt.

... Dr. J. STEFANSSON läskänd specialitet på Spetsi örats, näsans och strupens sjukdomar. 401 BOYD BUILDING, Hörnet af Portage ave. och Edmontons. Tel. M. 3088 eller Garry 2315.

... Dr. R. L. HURST Medlem af Royal College of Surgeons, Eng. Med. Licentiat af Royal College of Physicians, London. Specialitet: bröst, njurar, och kvinnosjukdomar. Kontor: 305 Kennedy Bldg., Portage Ave., mitt emot Eatons. Telefont Main 811. Bostadstelefont: Garry 1175.

... SKANDINAVISK ADVOKAT. Tel.: Kontor, Main 6131 och 6132. Residens, Sher. 4440. A. M. DOYLE, L.L.B. Advokat, juridiskt ombud, notarie, etc. 214 Sterling Bank Bldg., Winnipeg.

... GEO. ST. JOHN VAN HALLEN Advokat och Patent Solicitor Farmers Building, Winnipeg, Mar. utförare alla slags juridiska uppdrag och skaffar patent på uppfinningar. Telefont Main 5142. Privattelefont: 2357.

... C. H. DIXON, advokat, sollicitor, notarius publicus, 255 Portage ave., Winnipeg. Kontorstelefont: Main 1734. Residensstelefont Sherb 4111. Lån, byrot, inkasseringar.

... SKANDINAVISKA ADVOKATEN 111 McArthur Bldg. Telefont: Main 4508 och 4604. ROTHWELL, JOHNSON & BERGMAN. P. O. Box 1666. WINNIPEG, MANITOBA.

... A. S. BARDAL BEGRAFNINGSVÄLL. Begravningsvård styrdad och till alldeles pris. HYSKOKVÄR. Fjörsta klassens doktor. Kontorstelefont: Garry 300 och 371. Bostadstelefont: Garry 2151. BARDAL BLOOM. 245 Sherbrooke St., Winnipeg.

... CLARK-LEATHERDALE CO. LTD. Begravningsdirektörer och balsamerare. 232 Kennedy St., Tel. Main 8221, Winnipeg.

MANITOBA GOVERNMENT SERVICE DEPT.

En af en serie artiklar af olika tjänstemän i Manitoba regeringens tjänst.

Råg som ogräsutrotare.

Undertrycket af ogräs är en farmars svåraste problem. Ett sådant slag, som under de senaste åren varit särskilt påfallande, är rågen, både höstråg och vårråg, och farmare, som hafva betydligt med perennial som tillhöra till ogräs på sina farmar borde försöka det. Om man ämnar odla höstråg, är tiden nu inne att göra förberedelser därtill.

Höstråg är fullständigt hårdt i Manitoba. I mer än fem år har det odlats på stora arealer omkring Morden och Morris, och för ett år sedan publicerade åkerbrukminister Hon. V. Winkler ett cirkulär, hvarest dess odlings starkt förordades. Detta cirkulär lästes allmänt och i år odlas dubbelt så mycket råg i Manitoba som förlidet år. Höstrågen på Manitoba Agricultural College farm måtte fem fot och tio tum d. 5 juli 1916.

Ängående höstråg skriver Hon. Mr. Winkler i detta cirkulär: "Denna bör sås från d. 15 augusti till d. 15 september så snart den förväntade skörden är bergad. Marken bör plöjas och härvas och rågen sås med omkring 1 1/2 bushels per acre. Den mogna omkring sista veckan i juli och skäras, sättas i skydd och tröskas på samma sätt som hvetet. Den skärfas från 15 till 25 bushels per acre. På god ren mark skärfas den mer, men den sås vanligen på den mest ogräsbevuxna mark farmen har.

Den är mycket kraftig om hösten, hvilket hjälper till att utvärda snön. Den dödas aldrig om vintern. Då den sås tidigt, växer ogräset upp tillsammans med den, och de svagare ogräsen dödas af frosten. Råg växer hastigt och arbetar ut ogräset och försvagar dess växt. Då frosten kommer, bildar rågen en matta på marken, som tjäna till att vidare upp mjuka ogräset. Den börjar tidigt på våren, växer hastigt och öfverkräver allt ogräs, som växer upp, såsom exempelvis vildfrö, som thistel och Canada-tistel och förhindra dem på så sätt att blomma. Få ogräs, som blomma, hafva kommit så långt, då rågen skäras, att de froa.

Medan det här ofvan anförda är det normala sättet för kultivering, finnes det flera variationer — (a) Rågen kan användas till bete på hösten, då den har normal växt, cirka sex månader efter sädens.

(b) Den kan användas till bete till omkring d. 29 maj.

(c) Eller kan den skäras som hö i början af juli, sedan hufvudena bildas. Lätt bete synes icke vidare afkterera vare sig afkastningen af säden eller höet; men för stort bete minskar afkastningen och afkterar sådant kvalitet, i det kornet icke blir så fylligt.

Höstråg sås under stundom på mycket ogräsbevuxna sommartråden för att hjälpa till att rensa marken. Man inser snart att kultivering af råg betydligt hjälper till att utrota ogräs. Erfarenheten under de fem år, den odlats i Morden-Rhineland-distriktet är att en ökad areal sås hvarje år. Några farmare odla den fortfarande för dess panningvärde som såd, medan andra odla den både för panningvärdet och som förstörelsemedel för ogräs.

Resultaten ha varit sådana, att departeringen anser sig böra rekommendera dess kultivering i experimentering på ogräsbevuxna mark. Ett tio acres område, beäddt med 15 bushels, är väl värdt att försöka som en metod att utrota ogräs och samtidigt odla en skörd af antingen såd eller foder.

Råg växer på vanlig jord utom vid vatten. Den trivas på hög mark eller kullar, och höstråg växer bäst under torr väderelek. Frånsett dess kulturella värde och dess försäljningsvärde är råg, blandadt med korn, hafre eller majs ett utmärkt foder för hästar, kor och svin. Det uppgifves, att rågen har tendens att utveckla mjölkkyrka och att den icke bör gifvas horn djur under hafvandeskapet. Denna tendens har icke yppat sig i denna provins, men man bör dock se upp med denna sak. Råg gör äfven hälsosamt mjöl, ehuru mörkt, som tjäna till att vidare upp mjuka ogräset. Det är idealfoder för fjäderfå.

Rågho är af god kvalitet och afkastningen tillfredsställande. Råghalm är jämförelsevis hård och uppgifves icke vara så värdefull som hvetehalm som foder. Den ätes emellertid gärna af kreaturen, men det är ännu för tidigt att yttra sig om dess betydelse som foder.

Manitoba Department of Agriculture mottagar med nöje namn och adress på farmare, som ha god, ren höstfrö till utsäde till salu, och är äfven villigt att sända namnen och adresserna på odlare till alla farmare, som skriva och begära upplysningar.

Canada Nyheter.

Nedbrunnet skogverk, Scrib Lumber company skogverk och uppbyggnad i Vancouver nedbrunnet härom dagen till grunden. Skadan anslås till \$10,000.

Stor eidevåda. Ascroft, 200 mil öster om Vancouver, härjades härom dagen af en, som nästan helt och hållet förstörde det lilla samhället.

Kontraktet för uppförandet af Canadian Northern stora stationshus i Vancouver har tilldelats Carter-Halls, Aldinger Co. i Winnipeg. Kontraktsumman uppgår antagligen till cirka \$1,000,000.

Härtigparet af Connaught och prinsessan Patricia besökte förra veckan Banff och Calgary.

Miss N. Widen i Red Deer afreste härom dagen till Chicago, där hon ämnar tillbringa sin semester.

Afled på tåget. Dr. Andersons i Wabamun hustru afled härom dagen plötsligt på tåget mellan Winnipeg och Edmonton. Liket inlades till vidare i Wainwright.

Till superintendent för The Mine Rescue station i Lethbridge har korporal MacAskill utnämmts. MacAskill, som är en erfaren grufvare, har blivit invald under kriget.

Till \$50 böter eller 3 månaders fängelse dömdes härom dagen två män i Calgary vid namn Bond och Brown, emedan de fortärt sprit på offentlig plats. Som de icke kunde betala böterna, dömdes de till 30 dagar i fängelse.

Två maskerade män inträdde i lördags kväll i kassörrens kontor vid spragningsstationen i Edmonton. De "höll upp" kassören med sina revolverer samt tillgreps \$300 i kontanter och biljetter till ett värde af \$400. Poliserna ämnar icke funnit något spår efter dem.

Sergeant Axel R. Mellander anlände i torsdags till Calgary från Wetaskiwin. Han ämnar under några veckor tid sköta rekryteringen i Calgary för det skandinaviska regementet (223rd. Battalion), och har han sitt hufvudkvarters på konsul J. A. Nolans kontor. Sergeant Mattson kvarstannat i Wetaskiwin. Kapten P. Scholler besökte förra veckan Wetaskiwin och Calgary.

Frydubbel druckningsolycka. Farmaren John Dart, hans hustru och två barn drunknade i söndags eftermiddag i Red Deer river vid Rosedale, omkring 95 mil norr om Calgary. Den båt, i hvilken familjen sökte ta sig öfver den ganska strida floden, kändes. Man har ännu icke påträffat liken. Dart, som var 35 år gammal, efterlämnar fyra barn, som nu stå föräldralösa genom denna olycka.

Stor förlust. Fem hästar, tillhörande Axel och John Nygren i Wadena, dömdes den 3 juli af blixten, då de vöco ute på bete. Förlusten blir mycket kännbar, då djuren icke voro försäkrade.

Dyrbar häst död. Den kände Clydesdalehingsten Gartley Bonus, tillhörig W. Barnsley i Abernethy, har aflidit. Den var en af de dyrbaraste hingstarna i Canada och hade tagit många pris vid utställningar öfver hela landet.

Kontraktet för fullbordandet af Assiniboianan af C. P. R. från Vantage till Assinibolia, en sträcka på åtta mil, har gifvits till W. H. Dutton & Co. i Winnipeg. Genom fullbordandet af denna bana kommer Mosse Jaw i direkt förbindelse med Lethbridge.

Druckningsolycka. Liket efter farmardrängen Fred Karabouski, som försvann d. 6 juli, påträffades i fredags i en damm på Walter Nicholas farm söder om Milestone. Som hans kläder påträffades på stranden, häller man före, att han drunknat under badning.

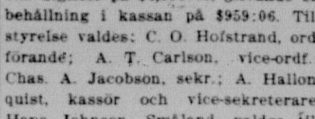
Dödade af blixten. En tio år gammal son till Christopher Piercy, fyra mil väster om Mortlach, blef i fredags dödad af blixten. Äfven ett föl, som stod bredvid gossen, blef ihjälslagen. — Thomas J. Pinnell träffades af blixten, då han plöjde på sin farm nära Melford. Han afled.

Saskatchewan åkerbrukspartiet har utgivit en två veckors rapport angående skörden. Enligt denna report grödan mycket lofvande ut, och skörden synes skola bli en af de bästa. Hagei har visserligen förekommit på några platser, men icke ansett någon afsevärd skada.

Skandinaviska baptistförsamlingen i Stockholm invigde den 2 juli sin nya kyrka. Närvarande vid den högtidliga invigningen voro bl. a. församlingens herde, pastor Alf. Johnson, pastor C. H. Lager, pastorerna J. P. Sundström, E. Hindorf, A. G. Olson och E. O. Nyström samt studeranden O. Nordin, hvilka alla under dagens lopp talade. Gemensam middag inleddes. Cirka 300 personer deltog i den högtidliga akten. Följande dag höll

en synskaktion, hvilken jämte kollektet under söndagen inbrakte \$250. På söndagen döptes äfven två personer. — Den 30 juli förrättar pastor Johnson dop i Stockholm och d. 1 aug i Govan.

Skandinaviska missionsförbundet i Canada samlades till sitt 11:e årsmöte i Willowbrook den 7-8 d. Utom predikanterna, nö till antalet, som äro sju skriftna, voro nio delegater samt en stor skara mötesbesökare, samlade. Tvorne församlingar beviljades inträde i Förbundet, nämligen Svenska missionsförsamlingen i Elm i Malmö, Alberta, och Svenska missionsförsamlingen i Young, Sask. Af kassörens rapport framgick att Förbundet haft inkomster på \$5,142.95 och utgifter på \$4,184.63, gifvande en behållning i kassan på \$959.06. Till styrelse valdes: C. O. Hofstrand, ordförande; A. T. Carlson, vice-ordf.; Chas. A. Jacobson, sek.; A. Hallon, quist, kassar och vice-sekretärer; Hans Johnson, Småland, valdes till trustee för tre år. P. B. Anderson och dr. C. Johnson valdes till revisorer.

30 tum högt är redan hvetet på James Gorings farm nära Brandon. Det är fullkomligt utslaget.

Omkullslagen af tåget blef härom dagen en välskild farmare vid Portage la Prairie vid namn J. Tropp. Han blef ganska svårt skadad.

En häftig storm gick i torsdags morse öfver Camp Hughes. 200 till förstördes och 10 man skadades. Stormen anstälde skada för \$3,000.

Dödad af blixten. En man vid namn John Leggett dömdes i torsdags af blixten, då han arbetade på A. McLarty farm tio mil norr om Oakville.

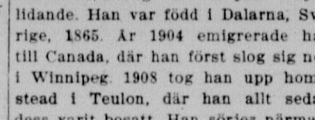
Premierminister Norris och Hon. A. B. Hudson besökte förriden vecka Holland och Theberne distrikt, där de rote ett mycket godt mottagande af farmarna.

Öfverkörd och dödad af tåget blef i lördags arbetaren S. Achymak. Olyckan inträffade öster om Portage la Prairie, där den omkomne arbetade på järnvägen.

En äldre dam vid namn Johnson i Brandon har blivit italtad, emedan hon importerat sprutor, ehuru hon har mer än det i förbudslagen tillåtna antalet inackorderingar i sitt hus. Hon erkände förgesens, men sade sig icke kunna tillseles skrifer.

Arresterad i Chicago. John G. Stirling, alias Robert Bruce, en i Manitoba känd professionell inbrottslyck, har blivit arresterad i Chicago på anhöllan af canadensiska myndigheterna. Han blef nyligen villkorligt frigifven från Stony Mountain. Han har tillbragt större delen af sitt lif inom fängelses murar.

Dödfall. Karl Johan Norman i Teulon afled hastigt den 23 juni i nju-ridande. Han var född i Dalarna, Sverige, 1865. Ar 1904 emigrerade han till Canada, där han först slog sig ned i Winnipeg 1905 tog han upp hemstead i Teulon, där han allt sedan dess varit bosatt. Han sörges närmast af maka och sju barn, 4 söner och 3 döttrar, hvilka alla lefva, samt en stor skara vänner. — S. C. T. beklagar sorgen.

Till England lär krigsminister Sir Sam Hughes i slutet af månaden ämnas afresa.

Enligt uppgifter från immigrationsdepartementet invandrade 1,158,292 personer från d. 1 juli till d. 31 mars 1916 till Canada från de brittiska öarna.

Sväljde en spik. Ett 1 år gammalt barn till familjen Koska, bosatt 16 mil från Fort William, råkade i söndags svälja en spik. Barnet afled, innan det nådde sjukhuset i Fort William.

Självmord. I lördags kväll begick sinnen Onsten Oja i Fort William självmord genom att skjuta sig. Orsaken till den förtvivlade handlingen var dålig hälsa och arbetslöshet. Han var gift och har inga släktingar i Canada.

Ett nytt lån. Det förlöjdes, att finansministern, Sir Thomas White, i september ämnar placera ett nytt lån på marknaden. Beloppet är ännu icke bestämt, men kommer troligen att röra sig mellan 50 och 100 miljoner.

En undersökning i Canadas export af stöckel kommer antagligen att i den närmaste framtiden antällas i anledning af meddelandet, att den tyska undervattensbåten Deutschland skall föra en last nickel på sin återfärd till Tyskland. Det är kanske tydligt, att det är canadensiskt nickel, som tagas nära Sudbury, Ont., den enda nickelgrufve på den amerikanska kontinenten, som på detta sätt går till landets fiender. Det har redan förut varit tal om att belägga nickel med exportförbud, men har man icke velat göra detta, då den firma, International Company, som mottager nickeln, lofvat att tillse, att den icke når tyskarna.

Fågeln rynde. Indianen Omega-Wesley, som nyligen dömdes till tre månaders fängelse för delaktighet i stölden vid Hudson Bay stationen White Dog, rynde härom dagen från fängelset i Kenora, Ont. Han har ännu icke påträffats.

Myteri utbröt i måndags kväll i Camp Hughes. Flera tusen soldater, de flesta från London, Ont., deltog däri. Orsaken därtill var, att dessa män voro missnöjda med förhållandena i lägret. De tågade skrikande och skränande upp till hufvudkvartret, där brigadgeneral Logie talade till dem. Han blef emellertid afbruten och måste draga sig in i huset. Flera toner och dörrar sönderstogs i hufvudkvartret, och ätta lösa skott af lossades. Till sist utkallades 170de bataljonen från Toronto, hvilken med påskruvade bajonetter lyckades återställa lugnet. Flera soldater togos till fånga.

En viktig upptäckt? Sergeant Hicks satt i lördags vid sin trådlösa telegrafapparat i Barrie Field camp. Plötsligt hörde han ett telegram, som icke kunde ha afsändts från någon trådlös station inom hans område. Han kom till den slutsatsen, att det kom från en "buzze", som arbetade i ett annat till, nifto fot därtill. Elektriciteten, som passerade öfver den nas tråd, absorberades och blef äfven öfver den trådlösa mottagningsapparaten. Han tror sig härigenom kommit på spåret den metod tyskarna använda för att få del af de telegram, som afsändas från de allierades hufvudkvartret till frontlinjerna. I militära kretsar lär man vara mycket intresserad af denna upptäckt.

QUEBEC. Treubbel druckningsolycka. Dorothy Boyd, 13 år, Lillian Hudson och Florence Crockell drunknade i torsdags vid Crystal Falls. De hade under badning kommit ut på djupt vatten.

KRIGSKRONIKAN. (Forts. fr. sid. 1.) Offensiv nu är större och hålligare än någonsin förut. — På hela fronten från Riga till Baranovichi, en sträcka på 200 mil, kastas tyska styrkor mot de tyska linjerna. Längre i söder avancerar general Kaldines mot Kovel, och har han tagit två byar och en järnvägsstation vid Sarny-Kovelvägen. — Fransmännen ämnar komma britterna på västfronten till hjälp med en del stora kanoner, 305 och 400 millimeter. — Från Paris meddelas, att fransmännen i går välf avancerade på Somme-fronten i trakten af Bellou-en-Santerre och Entrees. Senare återtog emellertid tyskarna en del af byn i en kontraattack. — Från Petrograd rapporteras, att ryssarna avancerat ytterligare i Czartoryskregionen, där anfallande tyska trupper i går kastades tillbaka. Byarna Dolycya och Grusiatyn ha tagits af ryssarna.

Allt tyder på att tyskarna bereda en större kontraattack på de brittiska linjerna. En massa nya tyska trupper ha samlats vid dessa linjer. De canadensiska tranchéerna ha blivit mycket hårdt bombarderade.

Måndagen d. 10 juli. Från London meddelas, att fransmännen åter tagit till offensiv söder om Somme och intagit tyska tranchéer öfver en sträcka på omkring två och en half mil öster om Flaucourt och på ett djup af omkring två-tredjedels mil till en och en tredjedels mil. De togo äfven med storm byn Biaches. Britterna ha tillbakaslagit flera tyska anfall. Tyskarna ha förlorat byn Hardecourt och erkänna detta. Förlusterna äro på båda sidor mycket stora. — Fiendtliga aeroplan hafva nedsläppt bomber på den engelska kusten, men icke lyckats anställa någon skada. — Brigadgeneral Victor Williams af tredje canadensiska divisionen är nu krigsfånge i Tyskland.

Allt tyder på att tyskarna bereda en större kontraattack på de brittiska linjerna. En massa nya tyska trupper ha samlats vid dessa linjer. De canadensiska tranchéerna ha blivit mycket hårdt bombarderade.

Måndagen d. 10 juli. Från London meddelas, att fransmännen åter tagit till offensiv söder om Somme och intagit tyska tranchéer öfver en sträcka på omkring två och en half mil öster om Flaucourt och på ett djup af omkring två-tredjedels mil till en och en tredjedels mil. De togo äfven med storm byn Biaches. Britterna ha tillbakaslagit flera tyska anfall. Tyskarna ha förlorat byn Hardecourt och erkänna detta. Förlusterna äro på båda sidor mycket stora. — Fiendtliga aeroplan hafva nedsläppt bomber på den engelska kusten, men icke lyckats anställa någon skada. — Brigadgeneral Victor Williams af tredje canadensiska divisionen är nu krigsfånge i Tyskland.

Allt tyder på att tyskarna bereda en större kontraattack på de brittiska linjerna. En massa nya tyska trupper ha samlats vid dessa linjer. De canadensiska tranchéerna ha blivit mycket hårdt bombarderade.

Måndagen d. 10 juli. Från London meddelas, att fransmännen åter tagit till offensiv söder om Somme och intagit tyska tranchéer öfver en sträcka på omkring två och en half mil öster om Flaucourt och på ett djup af omkring två-tredjedels mil till en och en tredjedels mil. De togo äfven med storm byn Biaches. Britterna ha tillbakaslagit flera tyska anfall. Tyskarna ha förlorat byn Hardecourt och erkänna detta. Förlusterna äro på båda sidor mycket stora. — Fiendtliga aeroplan hafva nedsläppt bomber på den engelska kusten, men icke lyckats anställa någon skada. — Brigadgeneral Victor Williams af tredje canadensiska divisionen är nu krigsfånge i Tyskland.

Allt tyder på att tyskarna bereda en större kontraattack på de brittiska linjerna. En massa nya tyska trupper ha samlats vid dessa linjer. De canadensiska tranchéerna ha blivit mycket hårdt bombarderade.

Måndagen d. 10 juli. Från London meddelas, att fransmännen åter tagit till offensiv söder om Somme och intagit tyska tranchéer öfver en sträcka på omkring två och en half mil öster om Flaucourt och på ett djup af omkring två-tredjedels mil till en och en tredjedels mil. De togo äfven med storm byn Biaches. Britterna ha tillbakaslagit flera tyska anfall. Tyskarna ha förlorat byn Hardecourt och erkänna detta. Förlusterna äro på båda sidor mycket stora. — Fiendtliga aeroplan hafva nedsläppt bomber på den engelska kusten, men icke lyckats anställa någon skada. — Brigadgeneral Victor Williams af tredje canadensiska divisionen är nu krigsfånge i Tyskland.

Allt tyder på att tyskarna bereda en större kontraattack på de brittiska linjerna. En massa nya tyska trupper ha samlats vid dessa linjer. De canadensiska tranchéerna ha blivit mycket hårdt bombarderade.

Måndagen d. 10 juli. Från London meddelas, att fransmännen åter tagit till offensiv söder om Somme och intagit tyska tranchéer öfver en sträcka på omkring två och en half mil öster om Flaucourt och på ett djup af omkring två-tredjedels mil till en och en tredjedels mil. De togo äfven med storm byn Biaches. Britterna ha tillbakaslagit flera tyska anfall. Tyskarna ha förlorat byn Hardecourt och erkänna detta. Förlusterna äro på båda sidor mycket stora. — Fiendtliga aeroplan hafva nedsläppt bomber på den engelska kusten, men icke lyckats anställa någon skada. — Brigadgeneral Victor Williams af tredje canadensiska divisionen är nu krigsfånge i Tyskland.

Allt tyder på att tyskarna bereda en större kontraattack på de brittiska linjerna. En massa nya tyska trupper ha samlats vid dessa linjer. De canadensiska tranchéerna ha blivit mycket hårdt bombarderade.

Måndagen d. 10 juli. Från London meddelas, att fransmännen åter tagit till offensiv söder om Somme och intagit tyska tranchéer öfver en sträcka på omkring två och en half mil öster om Flaucourt och på ett djup af omkring två-tredjedels mil till en och en tredjedels mil. De togo äfven med storm byn Biaches. Britterna ha tillbakaslagit flera tyska anfall. Tyskarna ha förlorat byn Hardecourt och erkänna detta. Förlusterna äro på båda sidor mycket stora. — Fiendtliga aeroplan hafva nedsläppt bomber på den engelska kusten, men icke lyckats anställa någon skada. — Brigadgeneral Victor Williams af tredje canadensiska divisionen är nu krigsfånge i Tyskland.

Allt tyder på att tyskarna bereda en större kontraattack på de brittiska linjerna. En massa nya tyska trupper ha samlats vid dessa linjer. De canadensiska tranchéerna ha blivit mycket hårdt bombarderade.

Måndagen d. 10 juli. Från London meddelas, att fransmännen åter tagit till offensiv söder om Somme och intagit tyska tranchéer öfver en sträcka på omkring två och en half mil öster om Flaucourt och på ett djup af omkring två-tredjedels mil till en och en tredjedels mil. De togo äfven med storm byn Biaches. Britterna ha tillbakaslagit flera tyska anfall. Tyskarna ha förlorat byn Hardecourt och erkänna detta. Förlusterna äro på båda sidor mycket stora. — Fiendtliga aeroplan hafva nedsläppt bomber på den engelska kusten, men icke lyckats anställa någon skada. — Brigadgeneral Victor Williams af tredje canadensiska divisionen är nu krigsfånge i Tyskland.

Allt tyder på att tyskarna bereda en större kontraattack på de brittiska linjerna. En massa nya tyska trupper ha samlats vid dessa linjer. De canadensiska tranchéerna ha blivit mycket hårdt bombarderade.

Måndagen d. 10 juli. Från London meddelas, att fransmännen åter tagit till offensiv söder om Somme och intagit tyska tranchéer öfver en sträcka på omkring två och en half mil öster om Flaucourt och på ett djup af omkring två-tredjedels mil till en och en tredjedels mil. De togo äfven med storm byn Biaches. Britterna ha tillbakaslagit flera tyska anfall. Tyskarna ha förlorat byn Hardecourt och erkänna detta. Förlusterna äro på båda sidor mycket stora. — Fiendtliga aeroplan hafva nedsläppt bomber på den engelska kusten, men icke lyckats anställa någon skada. — Brigadgeneral Victor Williams af tredje canadensiska divisionen är nu krigsfånge i Tyskland.

Allt tyder på att tyskarna bereda en större kontraattack på de brittiska linjerna. En massa nya tyska trupper ha samlats vid dessa linjer. De canadensiska tranchéerna ha blivit mycket hårdt bombarderade.

Måndagen d. 10 juli. Från London meddelas, att fransmännen åter tagit till offensiv söder om Somme och intagit tyska tranchéer öfver en sträcka på omkring två och en half mil öster om Flaucourt och på ett djup af omkring två-tredjedels mil till en och en tredjedels mil. De togo äfven med storm byn Biaches. Britterna ha tillbakaslagit flera tyska anfall. Tyskarna ha förlorat byn Hardecourt och erkänna detta. Förlusterna äro på båda sidor mycket stora. — Fiendtliga aeroplan hafva nedsläppt bomber på den engelska kusten, men icke lyckats anställa någon skada. — Brigadgeneral Victor Williams af tredje canadensiska divisionen är nu krigsfånge i Tyskland.

Allt tyder på att tyskarna bereda en större kontraattack på de brittiska linjerna. En massa nya tyska trupper ha samlats vid dessa linjer. De canadensiska tranchéerna ha blivit mycket hårdt bombarderade.

ANVÄND ROYAL CROWN SOAP. — Den är den bästa. SPARA ROYAL CROWN SOAP KUPONGERNA OCH OMSLAGEN.

SKAFFA VACKRA, NYTTIGA PREMIER — FRITT. Om ni icke redan sparat kupongerna, börja nu. Ni skall bli förvånad, huru lätt ni kan samla nog för att erhålla ett elegant premium, något som är värdfullt.

ROYAL CROWN PREMIERNA ÄRO AF FÖRSTA KLASS. De äro valda med största omsorg. Variationen är så stor; något lämpligt för alla. Skaffa vår nya premiellista. Den sändes fritt på begäran; ett bref eller brefkort skall bringa den till eder per omgående; postportot betaldt. Alla premierna illustrerade och annonserade före den 1 maj 1916 äro nu annullerade. Då ni insänder en beställning på premier, välj från denna nya lista.

The Royal Crown Soaps Ltd. PREMIUM DEPARTMENT. WINNIPEG.

Tisdagen d. 1 juli. Tyskarna medgifva officiellt, att fransmännen tagit Biaches från dem. Biaches ligger endast ett kort stycke från Peronne, hvilket stad är starkt hotad. Fransmännen ha tagit höjden 97, som domnar Peronne. — Ryssarna ha öfvergått Stokhod på många punkter.

Meddelanden från och om de skandinaviska länderna. Per telegraf. Från Kristiania telegraferas, att en tysk submarin anfällt den norska ångaren Petronelle vid Farsund.

Nationaltidende i Köpenhamn återger i tisdags f. v. en rapport att Tyskland ej ämnade beställa flera skroff för armén i Sverige, emedan det troddes att det ej skulle bli någon ny vinterkampanj.

Köpenhamn, den 10 juli. — Dagens Nyheter meddelar, att en sjöarbning antagligen utkämpats utanför Härlinge i söndags kväll. Häftigt bombardemang hördes, och man förmådd, att de tyska och tyska patrullskvadronerna sammanstöttes.

London, d. 9 juli. — Den svenska ångaren Lisa har sänkts. Den måtte 1,170 ton och det sista man hört af den var, då den anlände till Galle, Sverige.

Köpenhamn, d. 9 juli. — Den danska ångaren Flora, som tagits till Sveinmünde af tyskarna, åter lösgifvits.

ÅRSKONFERENS. (Forts. fr. sid. 1.) teologisk fakultet samt fyraårig universitetskurs. Från Brandons lärare har under årens gång en lysande rad af unga män och kvinnor uttagat. Brinnande af nit för det rätta och sanna samt för medmänniskors välfärd, ha de, intellektuellt kvalificerade, gått ut att upptaga lifvets olika vägar. Ifrån denna vid dem — och bland dem ha vi en anseelig skara af skandinaviska unga män och kvinnor — krigspridda i våra myllrande, växande städer, på västra Canadas rika hvetefält eller på utländska missionsfält. Desas kraftfulla, helgade män och kvinnor äro en omdanande och förändrande makt i detta stora framtidsland religiösa, sociala och politiska lif.

Den skandinaviska afdelningen består egentligen därtill att studenter af skandinavisk börd ha förmånen att, om de så välja, studera sina faders rika och vackra språk och litteratur två timmar i veckan hvarje år, sju år, om de så önska. Provisen Manitoba regering erkänner svenska språket såsom höskoleämne, liksom till med alla andra främmande språk, t. ex. franska, grekiska och latin. Studenter, som välja svenska, utömlana sålunda något annat språk i studieplanen. Nästa höst väntas en stor skara skandinavisk ungdommar till Brandon College.

Under året har det och lyckats Brandon College att upprätta förbindelse med "The Scandinavian-American Foundation" i New York City. Skandinaviska studerande i Brandon College, hvilka önska fortsätta studier i universitet i Sverige, Norge eller Danmark, ha förmånen söka stipendier från denna "Foundation", som årligen förfogar öfver ett antal "Scholarships" och "Fellowships". Dessa stipendier afse att betala studentkostnaderna för ifrågakända studenter.

På lördagen fortsattes konferensen på vanlig tid. En hel del affärer afgjordes och en lång rad af resolutioner framträdde och antogs. Vi begära här rum för följande: No. 4. Rev. J. P. Sjöström, vår missions- och missionsföreträdare, som redan rätt många år arbetat på vår vidsträckt ungdomsförskrifts framtidsfält, har väckt sig så fast bland skandinaviska och canadensare, att han gjort sig omåttligt i Canada. Hans gedigna och kraftfulla predikningar, hans varma missionsnit, hans intima samförståelse med våra engelsktalande trosskyggar, hans mångåriga erfarenhet och skickliga ledningsförmåga har tillvunnit honom odelat förtroende och ett enastående rum i alla våra hjärtan.

No. 6. Realizing the increasing services of Christian Education and whereas Brandon College in a peculiar and effective way is serving our Western Canadian constituencies in training young men and young women for Christian leadership, be it Resolved, that the Scandinavian Baptist Churches in Central Canada, assembled in annual convention in Winnipeg, Man., July 5-9, 1916, record their deep gratitude for the interest Brandon College has manifested in establishing and maintaining a Scandinavian Department. We promise our continued moral and financial support of the College, and upon our young people to avail themselves of the excellent opportunities and facilities afforded in this institution of learning.

Hvarje afton hölls kraftiga och goda predikningar i baptistkyrkan i förort till public. På söndagen voro konferensens pastorerna inbjudna att predika hela dagen i baptistkyrkan, missionskyrkan och träningsarméns inbjudande lokal.

Kongressen, som sålunda afslöts på söndags aftonen, var en välbesökt, fruktfull, affärsmässig och välsnöret konferens — en verklig success.

OBS! Personer, som bott hos undertecknad å 312 Ellen och 256 Ellen st. Winnipeg, och där kvarlämnat koffertar och andra tillhörigheter, torde afhämta dessa fören d. 1 september å 256 Ellen st. Efter detta datum bliiva de sålda. Winnipeg, den 21 Juni, 1916. A. Steelberg.

EFTERLYSE. WILHELM LARSON EFTERLYSE. Hans sista kända adress var Burns and Jordan, mile 104, B. C. via Edmonton, Canada. Han lämnade denna plats d. 15 januari 1915 och har sedan icke afhörts. Om han själf eller någon som känner hans adress, läser detta, haf godheten tillskrif Estro Fink, 17 Park Road, Belmont, Mass., U. S. A.

Canadian Northern Railway System Ny väg till pacific-kusten o. östra Canada

Genom Jasper och Mount Robson Parks genom Yellowhead passet. Genom det lägsta passet! Förbi de högsta bergen! Den rakaste linje med den lägsta lutningen, den nyaste ekiperingen och de modernaste observationsvagnarna. Mycket artig betjäning — alla ifriga att göra eder resa värdfullt.

HEMLANDET.

ALLMÄNNA NYHETER.

Exportförbud att gälla från och med den 16 juni 1916 har utfärdats för svavelkis (pyrit).

Ny hästexport. Regeringen har beslutat tillåta exporten av riket till 5,000 draghästar, däribland hästar, till en hel del från skatte 2,500 från Malmslätt och 1,000 från Kristianstads län. Villkoren äro i huvudsak desamma som förut.

Intet statsunderstöd åt fru Sellin. K. m. t. har afslagit en från främlingsstyrelsen Sjömans ämbetsnämnd framställd ansökan om ett utskott för statsverksamhet af 8000 kr. pr år. Hon har som bekant erhållit tillslutnings 20,000 mark från Tyskland.

Läroförord för vattenkraftföretag. Vattenfallsakademierna ha inlett till k. m. t. med framställning att för den här beredelse, som kan komma att bedrivas af en eventuellt inrättad statens läroförord för vattenkraftföretag, på räknas medel tillhörande folkpensionsfonden.

Talrika anmälningar till Svenska spelen. De preliminära anmälningslistorna till Svenska spelen i allmänhet och såvitt gäller de olika distrikten utgick den 15 juni. Icke mindre än omkring 500 anmälningar hade då inkommit till kommittén i Stockholm, nämligen omkring 400 i allmänhet och 100 i stämning.

Drottningens hälsotillstånd har under de senaste veckorna endast långsamt förbättrats, oaktad den akuta öroninflammationen följder nu kunna anses vara så godt som fullständigt övervunnen. Då drottningens krafter emellertid ännu äro nedsatta och då katarren i de öfre luftvägarna fortfarande kvarstår, kommer h. m. t. att på läkarnas inrådan genomgå någon tids brunnskur i Baden-Baden.

Svensk utnämning till kapten i tyska armén. F. d. löjtnanten vid Svea artilleriregemente, Nils Rosen, har i dagarna blifvit utnämnd till kapten i aktiv tjänst vid Kronprins Ludolfs av Bayerns fältartilleriregemente, som är förlagd vid västfronten. Kapten Rosen, som är född den 15 maj 1887, reste i början af 1914 till Tyskland. Han har under hela sin tjänstgöring i Tyskland varit stationerad vid öfverannåld regemente.

Statsregeringen för 1917. Kamrarna sammanträdde d. 14 juni — hvardagen endast ett 25-tal ledamöter närvaro i båda kamrarna — och beslutade därvid godkänna statskårens memorial angående statsregering för år 1917. I båda kamrarna föregicks beslutet af en kort debatt beträffande utskottets hemställan om upptagande i 1917 års riksstas af tillfälliga lämedel till belopp af 27 mil. kr. för täckande af kostnaderna för tryckande af rikets neutralitet, en åtgärd, som var föremål för kritik af några liberala och socialdemokratiska talare.

Militär uniform åt präster? Arméförvaltningen framhåller i skrivelse till k. m. t. med ett erfarerheterna från kriget gifvit vid handen att en militär uniform afvår för präster är under följande omständigheter af betydelse för disciplinerna såväl som för beaktning af kyrkans och förvaltningens anseende till själva prästerna. Enligt arméförvaltningens uppgjort förslag, hvilket förvaltningen anser till k. m. t. mest lämpligt, bör uniformen i stort sedt vara af samma utseende som den för officerare och vederlik fastställda, men försedd med vissa särdrag som dessutom med något litet lösningsfallande emblemen, som angifver den prästerliga värdigheten.

De bebådade försvarskommissionerna tillkalla i senaste konseil beslutades förut bebådade sakkunnigkommissionerna för utredning om de ytterligare åtgärderna för stärkande af land- och sjöförsvaret, hvilka enligt krigets erfarenheter i främsta rummet bör tillgodose. I sammanhållna härad erhöll krigsminister befogenhet att till sakkunniga för de utredningar, hvilka skola utföras inom landförsvarsdepartementet, tillkalla: dels generallöjtnanten i generalstabs reserv A. F. von Matern, generalmajor i generalstabs reserv H. E. Hult, öfversten och chefen för Smålands artilleriregemente P. A. L. R. Hammarström, öfversten vid intendenturkåren K. E. W. Söderholm samt majorer vid fortifikationskåren K. A. B. Amundson. För verkställande inom sjöförvarsdepartementet af förnyade tekniska utredningar angående de marina försvarsbehöf, som enligt hvad krigets erfarenheter gifvit vid handen i främsta rummet bör tillgodose, bemyndigades k. m. t. chefen för sjöförvarsdepartementet att tillkalla vice amiralen W. Dyrssen, kommandörkapten af 2:a graden O. E. Lybeck, kommandörkapten af 2:a graden G. Unger, marinledaren af 2:a graden J. Lindbeck och majorer vid kustartilleriet K. Z. Rönblom för att sakkunniga inom departementet biträda med verkställande af ifrågavarande utredningar. K. m. t. har slutligen i samma konseil uppdagat att en komité af verkställande och tekniska sakkunniga utredning angående hela frågan om flottstationering i Stockholms skärgård samt förordnad i nämnda komité till ordförande vice amiralen J. W. L. Sjöden och till ledamöter marinledaren af 2:a graden I. J. Falkman, kommandörkapten af 1:a graden I. Flottans reserv H. O. F. Gyllén.

ledamoten af riksdagens Första kammare förklaringsmannen S. H. Kvarnström samt ledamöterna af riksdagens Andra kammare civilingenjörskaptenen vid väg- och vattenbyggnads-kåren S. E. J. Löbeck och folkskolläraren K. V. Rydén.

STOCKHOLM.

Afkärlighetskraft i Stockholm. Efter omkring ett års arbete har den elektriska kraftledningen från Afkärleviken fullbordats till Stockholm, och i dagarna har kraftleveransen från fallen tagit sin början. Redan genom den nuvarande kraftleveransen vinnes en betydande kolbesparing. Man beräknar på elektricitetsverket mellan ett halft och två ton i timmen.

En skolresa af större omfattning än vanligt har anträdf från Stockholm med en kontingent från Katarina norra folkskola, under ledning af läraren i skolan K. G. Rosberg. Färden ställes först till Österåsen vid Angermanälven samt går vidare till Boden, Gällivare, Porjus, Harsprånget, Kiruna och Narvik. På hemresan företages bl. a. en fotvandring från Kiruna till Jukkasjärvi kyrkby och från Bispegården längs Indalsälven mot Sundsvall, där sågverksindustrin skall studeras.

Ändring i förädlingslönen? Svea hofrätt har på afslutad förhandling af de besvär, som anförts i det s. k. för rättsmålet. Hofrätten har beslutat utställa besvären till delgivning med statsfiskal Valentin, som har till öfver besvären afgifvit förklaring. Beträffande de af statsfiskal Valentin anförda besvären har beslutats att dessa skola hvila i förbind med att målet vettas i sådant skick, att det kunde i sin helhet företagas till afgörande. Två medlemmar af hofrättsdivisionen, ordföranden, hofrättsrådet Westfelt och hr Grönvall, voro af skillig mening och förklarade sig beredd på att företaga målet till afgörande i befintligt skick. Det fattade beslutet genomdröfs af hr Wistrand, Oelreich och Axelius. Det fattade beslutet om kommunisering är en förutsättning för ändring af rådhusfästets utslag, men gifvits inget bevis för att ändring kommer att beslutas. Ändring af dom kan nämligen endast ske efter kommunisering, då däremot fastställande af underrättens beslut kan ske utan sådant förfarande.

LANDSORTEN.

Nytt smittkoppsfall i Vittjär. Dr. Ellsberg har konstaterat ett nytt smittkoppsfall i Vittjär. Den sjuke har förts till Boden.

Utmärkelse. Skaraborgs läns hushållningssällskap har tilldelat godsägarna L. Ekberg på Dagsnäs och A. Lundell på Torstorp sällskaps stora guldmedalj.

Efter tvåårig skolekspeffard. Rederiaktiebolaget Navigators stora skolekspeffard i Göteborg efter två års bortovaro under seglats i tropiska farvatten.

Kungabesök i Ornskoldsvik? I sitt svarstelegram på en hälsning från Ornskoldsviksutställningens öppnande uttrycker kongen förhoppning att själv blifva i tillfälle besöka utställningen.

En stenxyxa, ett verkligt praktexemplar af 20 cm längd, har under värbet arbetet upptäckts af hemmansägaren Karl Bergman i Brånsta i närheten af fyndplatsen har vid plöjningar iakttagits en massa kolstybb.

Vacker gifva åt de olyckliga. En person, som önskar vara ökad, har erbjudit sig att ställa 25,000 kr till Vilhelm Roos' anstalts för fallande sjuka personer förtogande för upptäckt af ett arbetshem för gossar.

Intet statinöpp för Västra centralbanan. Regeringen har nu fattat beslut rörande det ifrågasatta statinöppet för Västra centralbanan, och därvid kort och godt förklarar att framställningen icke föranleder någon åtgärd.

Märkligt förflydd i Skåne. En fyrtusenårig graf har under gräfningsarbetet i närheten af östra Torps järnvägsstation. En hufvudsak och handöfver höllt blifvit slungad. I-fallet som lär ha berott därpå, att Andersson med ena handen släppte sitt tag för att sätta mossan till rätta, ådrog han sig svåra skador i ryggen och måste i ambulansvagn föras till lasarettet.

Mul- och klöfsjukan. Alltså gifvit vid Stockholm, hvilken som bekant för någon tid sedan blifvit smittad af mul- och klöfsjukan, så att hela önktrafiken nästan måste nedslaktas, har nu nämligen förklarats fri från epizootiken. Alla vagnar, som stöta till lagdagsområdet, ha alltså försäkrats utbrott hällits afspärrade med olika stängsel under uppsikt af polis. Nu ha stängslen blifvit nedtagna och polisevakningen inledd.

De farliga elektriska ledningarna. En 6-årig pojke Torsten Bengtsson från Hjälmsjöborn i Örtröte utanför Göteborg årkade härom kvällen komma i beröring med en elektrisk kabel, som ramlat ner vid Göteborgs svagdrömskryggen. Han fick den starka strömmen genom kroppen och svimnade. En äldre Mälström, som var sällsamt i närheten, skyndade till och försökte trycka bort pojken med följde att afven han fick strömmen genom sig. En tredje person lyckades emellertid få loss dem båda från ledningen. Pojken var då mycket medtagen och infördes till Ekmanas sjukhus, där det konstaterades, att han svårt skadats.

Svensk drunknad vid Belfords underrätt. Enligt till utrikesdepartementet från generalkonsulin i London inlagden underrättelse har sjömanen G. Johansson omkommit vid britiska ångfartyget "Belford" undergång. Den afdne var 33 år gammal och hemmahörande i Stockholm.

Mordbränd i älderdomsheimet. Eklöf rådhusrätt har dömt försörjningsstagar N. W. A. Lindberg till åtta års vanförelj för att han på hämnad anlagt eld i Eklöf sockens älderdomsheim, som nedbrant till grunden. Vid eldsvådan voro älderdomsheimets understodstagar i stor fara att inasbrännas.

Med anledning af att Västgöta regemantal står i besorg af lämnat Axvalia bed för att låta sin nya följagsingsort i Vänersborg fraseras där på fredagen d. 15 juni med stordåd högtidligt resultat af de senaste årens praktiskt vetenskapliga försök på jordbrukets område, och den senare talade om betskötselns betydelse för jordbruket.

Åter svår olycka vid skjutningsövning. Under skjutningen i Gäfve skärmar, med ett af flottans fartyg räknade två svåra markörer (jämnstörande värmspliktiga, Artur Tillberg och Joh. Nilsson, båda från Halmstad, blif trafade af en projektil, hvarevid de svårt skadades i benen. Tillberg blif beppig och musklerna på vänstranden splittrades och Nilsson en benets mjukdelar delvis krossade. Båda födes till Gäfve lasarett, där de undergått operation. Någon fara för deras lif föreligger icke, och man hoppas, att afven den svårast skadade skall slippa att amputeras.

Död ensam i vildmarken. Under höstommaren i fjol befog sig en gammal finsk arbetare af luftareslag norr ut förbi Kareandun under uppgift, att han ämnade begifva sig till Norge. Finska polisen förhörde honom och fick veta hans namn vara Johan Joehlafrén. Han blif varnad för att ensam gå i väg öfver fjällen, i synnerhet som han var gammal och knäppast hade någon mat med sig. Men gubben tyckte, att döden kan möta en hvar som hälsat, och afven i skogen finns det mat som sommaren. Nu har en lapp hittat hans lik på svenska stranden af Kilpisjärvi, som nära Kilpisjärvi.

Två zeppeliner vid svenska kuster. Sedan tredjedagen vid Västra Hatt, Solen har man utanför höfingskusten kunnat iakttaga ett dertal tyska jagare, sannolikt på spjuning efter ryska och engelska undervattensbåtar. Tydigen har man ej ansett dessa spannar fullt effektiva. På söndagen visade sig en zeppelin, som kom söderifrån och ströde inåt kusten. En halftimme senare kunde man iakttaga ännu en zeppelin, men den var betydligt längre borta. Vid sammanställande af olika observationer visar det sig, att zeppeliner na varit på kryss mellan Karlskrona och Öland.

Torfindustriens befriande. Ur fonden för torfindustriens befriande har k. m. t. beviljat följande belopp till följande sökande: Torfstroaktiebolaget Tenhult för anläggande af en brännstoffabrik samt rationellt en Akerbydalsmossen i Rogberga socken af Jonkoping län 25,000 kr., trafikchefen J. Brinck i Solvesborg till brännstoffabrikation i Strängnäs socken i Västmanlands socken af Kronobergs län 54,400 kr., Närke torfaktiebolag för rationellt bedrivande af brännstoffabrikation i bolaget tillhöriga Lillmossen i Järila socken af Uppsala län 13,000 kr., samt samma bolag för dylik tillverkning i Kyrk-mossen i Mosjö socken af Örebro län 15,000 kr. Det sammanlagda af k. m. t. beviljade beloppet uppgår sålunda till kr. 103,400.

Landshöfding Björklund i Västernorrlands län, som inlett i pensionsåldern, har hos k. m. t. anhöllt om afsked med pension från landshöfdingämbedet. Landshöfding Björklund af Stockholm, som har varit i ämbetet sedan den 16 juni 1849, och som af kamraren Axel Th. Björklund och han maka, född Wadström. Efter att ha innehaft flera betydande ämbeten blif han år 1900 landshöfding i Umeå. Landshöfding Björklund har varit mycket anlitad i allmänna värf. Så var han under åren 1899-1903 ordförande i posthuskommissionen och i kommissionen angående apoteksväsendet. Han har vidare varit ledamot af post- och telegrafkommissionen samt tullstatistikkommissionen. I riksdagens Första kammare har hr B. suttit två gånger, 1910-1911 och 1913-5. Härunder var han bl. a. ordförande i vaccinationsskottet.

En skendöds historia har på senare tiden cirkulerat i Trälleborg och sedermera afven hunnit till Göteborg. Saken berättas så, att då döddgräfvaren en dag för någon tid sedan infunnit sig på kyrkogården i Tröllhättan för att igenskatta en graf, i hvilken en kvinna dades fört jordats, hade han hört knackningar från kistan. Han hade meddelat saken till flera personer, bl. a. stadskåren, och sedermera brutit upp kistan, hvarevid liket efter hans mening skulle visat sig ha ändrat läge. Handeltidningen har inhamtat upplysningar om saken, hvarevid framgår, att döddgräfvaren verkligen trott sig höra ljuden från kistan och sedermera öppnat densamma. Emellertid har G. H. T. afven från stadskåren, dr. Helleberg, erhållit ett uttalande, enligt hvilket han kan taga på sin del att han vid en någon timme efter anmälningen gjord under sökning af liket funnit allt i sin ordning och att icke någon som hälet möjligt till skendöd därvid föreligger. Det hela saknar sålunda hvarje tillstympelse till faktisk grund.

En fabriksbrand har i dagarna rasat i Oskarström, i det att en del af Skandinaviska Jutespinneri- och värfverktäglaget fabrikslokaler för storsås av eld. Hela innesändningen med torkeri och impregneringsmedelningen samt bierkeriet härjades svårt. Samhällets allmänna brandkår, som snart sammankallades, bedref släckningsarbetet mycket energiskt. Sjöfrens egen ångspruta samt ett par handspnutor arbetade afven. Elden började ungefär kl. 3 och vid 5-tiden var man berre öfver den. Elden beränsades till innesändningen. Vattentillaggen var god, snar fabriken ligger alldeles vid Nissan, och lyckligt nog låg vinden från fabriken med. At ån. Den brunnna delen af byggnaden inrymde stora mängder garnar och dyel samt dybara maskiner, som till stor del förstördes. Skadorna beräknas till omkring 100,000 kronor. Elden tros ha uppkommit af för stark värme i torkeriet, men något bestämt om orsaken vet man icke.

Uttställning. Västernorrlands läns hushållningssällsapps slöjd-, industri- och landbruksutställning i Ornskoldsvik står nu klappad och klar. På fredagen d. 15 juni öppnades prisedomningen, och d. 17 juni öppnades utställningen högtidligt af landshöfding C. M. Ström. Utställningen har fått vida större anslutning än man någonsin väglat hoppas. Utrymmet i hallarna är utnyttjadt så långt detta låter sig göra utan obehag för de besökande. Utställningsfältet rydder ett stort antal paviljonger. Mitt framför den vackra hufvudentrén reser sig industrihallen med sitt smäckra torn, och området framför denna prydes af en vacker fontän. Bland större byggnader bor för öfrigt nämnas maskinhallen med en representativ utställning af industriarbet på skilda delar af landet. Utställningens största sevärdhet anses dock vara den synnerligen elegant skogshallen där afven jaktvårdstutställningen är inrymd. Hemslöjdsutställningen är den största i sitt slag, som någonsin hållits i Norrland, och är mycket representativ för länets upprifna hemslöjd.

Tre arbetare skadade. Härmed afven inleddes en svårare olyckshändelse vid viftavtars utluftarbete, i det ensidiga med innehallt exploderade, hvarevid tre arbetare skadades, den ena liffarligt. Arbetet pågick som vanligt, då man plötsligt hörde en stark detonation från det rum där usarna äro installerade. Vid närmare undersökning befanns det att en af dem sprungit, hvarevid delar slungats omkring och träffat två af arbetarna. Den ena i hufvudet och den andra i ryggen. På tredje arbetare, O. Pettersson, hade kläderna antändts af det brinnande innehallt i ugnen, och inman man hann få af honom kläderna, hade han dragit sig svåra brännskador. Såväl benen som nedre delen af kroppen. Efter skickad läkare anlade första förband, hvarepå Pettersson och en af de båda andra, 26-årige Lundberg, fördes till Sundsvalls lasarett. Beträffande Pettersson hyser man stora förhoppningar för hans lif, då däremot Lundberg, som erhållit ett svårt kross i hufvudet, befinner sig utom fara. — Då maskinisten vid Västervärn, Verner Jansson, d. 18 juni skulle reparera en elektrisk kraftledning, råskade han beröra densamma och blif så godt som omedelbart död.

Angare sjunker. Enligt till firman Percy Thum ingånget meddelande, har redierets stora Ångare Olofslund på måndagsmiddagen d. 13 juni gått under i Gäfvebukten under särdeles egenomliga omständigheter. Efter hvad befälhavaren, kapten Helge Franzén, meddelat är han liksom besättningen fullständigt okunnig om hvad som kan ha gett anledning till fartygets förölyckande. Olyckan inträffade vid 11-tiden på f. m. Ångaren hade lämnat Hulsund efter att där ha inlagat 2,850 ton vät trämassa på England och var på måndagsförmiddagen på väg in i Gäfvebukten. Det rådde så godt som fullkomlig vindstilla och sjön låg lugn. I närheten af Västra Bankens fyrspjette gjorde Ångaren plötsligt en öfverhaling och lade sig på sidan samt började ta in vatten. Härunder gick docksläset öfver bord. Besättningen, 23 man, måste skyndsamt gå i båtar, och på afseend bevitnade man hur Ångaren sakta sjönk. Efter 3 timmar försvann fartyget under vattenytan. Vid olyckan omkom 25-årige båtsmannen P. Hedin från Norrtälje, hvarejämte 23-årige kokerskan Olga Gröndal från Abo blif blifvbrand i båda benen och ena armen. De skeppsbåtarna, som tagit sin tillflykt till lifbåtar, blifvo uppgifna af Ångaren Trälleborg och införda till Stugsund utanför Söderhamn. Den skadade kokerskan infördes därifrån omedelbart till lasarettet i Söderhamn, där hon nu vårdas.

Undervattenskriget i svenska farvatten. Tyska Ångaren "Ems" från Hamburg var på måndagen d. 19 juni torpederats utanför Stranninge i Mörup utanför Falkenberg. Ångaren sjönk med aktern först och flöt en stund på lasten, men har nu sjunkit helt och hållet. Ångaren var på resa från Kristiania till Lübeck med last af tran. Den tillhör Vereingete Gleislerungs- und Frachtschiffesellschaft i Hamburg och måter 700 registerton. Besättningens öfverlevande från land, men närmare detaljer kunde icke utskillas. Emellertid är det bevisat, att en undervattensbåt fanns i närheten, ehuru af okänd nationalitet. Strax efter beskjutningen kom en svensk Ångare, docke söderut, men en annan torpedbåt hade under tiden infunnit sig på platsen och gick emellan undervattensbåten och handelsångaren och hindrade härigenom vidare beskjutning af den sistnämnda, som befann sig inom svenskt territorialvatten.

Falkenbergsposten har inhamtat, att den undervattensbåt, som torpederade "Ems" enligt hvad man med bestämdhet kan antaga, var af välgick nationalitet. Den aflossade först preinjningskott, hvarevid Ångaren stoppade och besättningen omedelbart gick i båtar, och skyndsamt rodde mot land. Under tiden afsköt undervattensbåten ett fyrkantigt kott mot Ångaren, hvilken inom kort lade sig på sidan och började sjunka. Man såg ännu en handelsångare, afven den trologiska tysk, nära sig platsen och på ännu närmare land än "Ems", hvare kommandörygga splittrades. En svensk torpedbåt, som utförde bevakningen på denna sträcka, hade emellertid hunnit fram till platsen och styrde med största hastighet in mellan undervattensbåten och den senast anlända Ångaren och afsköt ett varningskott. Undervattensbåten "forsvann" dock.

Siljansångare som exploderar. I dagarna har en svår sjöolycka ägt rum på Siljan. I det Ångpannan på Ångaren "Goran", hvilken var på väg, besöande timmer, från Mora till Leksand, exploderade. Orkan inträffade, då Ångaren befann sig på en punkt 1,500 meter öster om Vafveron, ungefär midt emot byn Tällberg. Ett väldigt brak hördes, då Ångpannan exploderade. Nästan hela däckets uppgjafs och bårens tjocka bjälklager splittrades som spån. Den ena lastföretades och den andra lastföretades ett långt stycke från Ångbåten. Befälhavaren Per Nilsson från Övermo, som stod vid ratten vid olyckstillfället, kastades handöfver flera meter från sin plats. Ungefär 10 minuter efter explosionen gick Ångaren till botten. De ombordvarande flingo i vattmet utstå en hård kamp för lifvet. Man sökte hålla sig uppe på kringflytande träspjällor, lifbojar och dylikt. En af besättningskarlarna, Joel Nilsson, som legat och sovit i sin kabin, vaken af en frfärlig knall och fick veta, hån Ångaren insovet i ånga. Då denna skingrats, såg han maskinisten flyta på vattnet. Han hjälpte denne upp och iakttagt därefter, att julen lösstills under olyckan. Sinmunde skryddade han sig efter och rodde därpå tillbaka till sina kamrater. Dessa hade under tiden kvicknat till och fått på sig lifbåterna. Endast eldaren förelöll såsom död. Emellertid lyckades det att få afven honom mid julen. Två besättningskarlar voro oskadade, och dessa rodde till den någon kilometer afägsna Vafveron. Ett landrensarskiff hade iakttagit explosionen och kom besättningen värma sina stelfrusna lemmar. Menst Skadad var eldaren Sola Erik Andersson. Han hade erhållit ohylliga brännskador i ansiktet, som blif alldeles vanställd. Han har sedermera aflidit på grund af de vid explosionen erhållna skadorna.

Sjöstrid vid Hävringe. Utanför Hävringe i Södermanlands skärgård utkämpades natten till onsdagen d. 14 juni en strid mellan tyska och ryska sjöstridskrafter. Om själva slaget har ingångt följande telegram: — Nyköping d. 14 juni. Mellan kl. 12 och 1 i natt har en sjöstrid utkämpats utanför Hävringe. Sex tyska armerade tråtle passerade norrut i går afton, och man antogar, att det är dessa, som på sydgående invecklats i strid med fiendtliga krigsfartyg. Striden varade omkring 45 minuter, hvareunder man från Hävringe hörde omkring 200 skott aflossas. Som vinden låg från land, hördes icke knallarna ditt, hvaremot man iakttagt eldkvästarna vid skottlossningen. Hur striden aflopte, vet man icke. I dag strax före kl. 8 på morgnen inkom en armerad tysk trålar, "Joh. Westering" till Nyköpingshamn, medefvande sex sårade, som i ambulansvagn förts till stadens lasarett för erhållande af vård. A trålarer har man icke velat lämna några upplysningar om striden. — Nyköping d. 14 juni: Den tyska trålarer lämnade strax före kl. 11 Åter Nyköping. Ännu en sårad matros har förts till lasarettet. Af de sex, som nu vårdas där, äro två mycket illa därin. Den ena har fått ena sidan af hjässan intryckt af en granatskärfva, och torde knappast kunna räddas till lifvet, den andra har fått vänstra armen krossad och en del svåra skador för öfrigt. Af de andra ha tre lindrigare yttre skador, medan den fjärde endast fått en stark nervschock. De till svensk hamn införda sårade tyskarna äro: öfvermaskinisten Marx; öfvermatros Johann Rön, 32 år, från Bad Olesloe, Hamburg; matros Emil Zillman, 25 år, från Swinemünde; timmermansgast Oscar Wendt, 21 år, svårast skadad; gulstregelmatros Hans Ferru, 25 år, från Berlin; underofficer Wilhelm Becker, införd till Arkösund. De sex sårade fördes i ambulansvagn till länslasarettet. Två af dem voro svårt skadade och den ena, öfvermaskinisten Marx affled redan kl. 6.15 på onsdagsförmiddagen. Han hade varit medvetlös hela tiden och de stimuleringar med koksalt, kamfer m. m. lasarettets öfverläkare, dr. Bergenheim, försökt hade icke haft någon verkan. Hans skador voro också mycket svåra. I hufvudet hade sålunda en granatskärfva gjort ett stort hål, genom hvilket hjärnsubstans runnit ut. De andra mera svårt skadade, timmermansgast Oscar Wendt, 21 år gammal, har fått en komplicerad armbuktfraktur på vänstra öfverarmen, hvarejämte vänstra öfverarmen, hvarejämte fullständigt sondertrasats. De fyra andra voro däremot relativt krya.

NORGE. Nordiska skolmötet inställes. Det elfte nordiska skolmötet, som var afsett att hållas i Kristiania anstundande augusti månad, inställes. Enligt

Ren att handtera. Säljes af alla apotekare, specialister och diverse-handlare.

Ren att handtera. Säljes af alla apotekare, specialister och diverse-handlare.

hvad den svenska mötesbestyrelsen meddelar af anledningen därtill, att den norska mötesbestyrelsen trots de allvarligaste ansträngningar icke lyckats bereda bostäder åt de 4 + 5,000 deltagare, som mötet ansetts komma att räkna. Nu rådde förhållanden ha medfört, att de båda, som ejes påräknades för andskälet, numera ej äro att disponera.

DANMARK.

Efter Nordisjölaget. En sripande jordfrästing ågde rum d. 14 juni i Skagen. Då jordfästningen på kyrkogården därstädes liden af 7 tyska och 2 engelska sjöman, som ökommit vid slaget i Nordisjø. Liket af en tysk underofficer hade af slaktningar sändts till Tyskland på alla hus var flaggan hissad på half stång och ett par tusen människor deltog i processionen. Under de senaste dagarna ha talrika lifkynd gjorts ut i Skagerrack och Kattegat. Liken häröra från det stora Nordisjölaget och äro i allmänhet iflöra uniformer, tyska eller engelska.

FINLAND.

Genom drunkning har searige gossen Karl Erik Vilhelm Granroth i Helsingfors omkommit. Genom insamling har Finska missionssällskapet lyckats hopbraga den nödiga summan, 71,500 mark för täckande af dess extra utgifter. En ny donation. För möjliggörande af inrättandet af det tilltänkta högre svenska landbruksläroverket i Abo har öfverste Hugo Stenroos stöskänkt 2,000 mark.

Påvalsby gård i Pernå socken har medeis kom öfvergått från godsägaren V. A. Lindholm till handlanden G. A. Johansson från Helsingfors. Köpeskillingen utgjorde 165,000 mark. **Vargar på Åland?** Nyligen hittades och faststos tvänne levande vargusnar, stora som kattor i Jomala-Björby underlyrdande skog. Befindigheten af vargar på Åland kommer som en fullständig öfverraskning, men kan finna en förklaring i senaste vinterens starka is, som gjorde det möjligt för vargar att från fastlandet praktisera sig öfver till Åland.

Stadfullmäktige i Uleåborg ha beslutat förelägga förstädkta stadfullmäktige ett förslag om upptagande af ett lån om 200,000 mark för uppförande af nytt slüssningshus. Likaså beslöt fullmäktige anhålla om val af förstädkta stadfullmäktige för behandling af ett värfslag om upptagande af ett 150,000 marks lån för uppförande af nytt barnbördshus i Uleåborg.

Välderegementet. Från Helsingfors meddelas. Många af officerarna vid den i Finland förlagda ryska militären visa i sitt uppräddande emot den civila befolkningen ett öfvermod och en råhet som trotsar allt beskrifning. En del af dem blifvo två personer vittne till huru två marinfliccarer utanför Skottelshuset i Helsingfors handgripigt trunvo två damer att taga plats i en väntande automobil, utan att bry sig om deras fortviflade motstånd och rop om hjälp. Upprädda öfver detta våg mot värnlösa kvinnor skyndade några unga män till och befrjade de två damerna, Ryssarna drogo då fram sina revolver, men befrjade några dem ur handerna på dem och skyndade undkomma efter en spanande flykt längs gatorna. En liknande episod inträffade nyligen i Abo. Här var det åter några befrjade personer, som öfverraskade ett par marinofficerare just när de stodo i beråd att vidföra två unga flickor af kinda familjer ombord på ett krigsfartyg ute på redden. För ett par veckor sedan inträffade i Helsingfors en händelse, som kastar en betänklig dager öfver tillståndet bland de ryska truperna. En skara marinsoldater hade samlat till möte i skogen nära Alphydden. Några polismän, som patrullerade i närheten, underrättade militärförvaltningen därom per telefon. En stark patrull utsändes, men möttes vid ankomsten med revolverskott af myrteristerna. Först efter en hållig strid, som kostade många offer i döda och sårade, befövde ordningens upprätthållare herrar öfver situationen.

SKAFFA EGEN FARM TÄGER 20 ÅR ATT BETALA om ni så önskar. Landet skall underhålla eder och betala för sig själf. En väldig sträcka af det mest bördiga land i Västra Canada till salu för låga priser och på låta villkor från \$1 till \$30 för farmland med lämpligt regn — bevattnadt land från \$35. Villkor: En tillgododet kontant, resten på tjuge år. I bevattningsstatistiskt, län för farmbyggnader etc. upp till \$2,000. Äfven betalt på 20 år — ränta endast sex procent. Här är edert tillfälle att öfvergå eder farm genom att skaffa närgränsande land eller skaffa andra vänners som grannar.

För litteratur och närmare upplysningar tillskrif F. W. RUSSELL, Land Agent, Dept. of Natural Resources, C.P.R., Desk 38, C.P.R. Depot, Winnipeg.

LIFVETS HEMLIGHET

ROMAN AF CHRISTINA NILSSON.

(Forts. fr. föreg. nr.)

Så fortsatte barnets styfvar att väl taligt bedja och väja till Dagmars goda hjärta utan att få ett ord till svar.

"Hvar bor kvinnan, som ska föstra honom för lifvet?" framspåkte den skuldran.

Fru Horberg nämnde gata och husnummer.

"Jag försäkrar er, att hon säg både rejäl och ordentlig ut, och ett rent och snyggt hem hade hon säg ut att kunna handskas med barn. Det är inte det första barn, hon föstrat åt andra, efter hvad hon berättade mig. Kära fru Linders, låt henne behålla honom; så får vi frid på alla till."

Fru Linders kan ja få ett annat barn, som ni lika varmt kan fasta er till."

"Jag vill först med egna ögon se hur han har det", svarade Dagmar dolt. "Träfs han och blir väl behandlad och värdad så..."

Hon tyckte sig, hänsynerna ville kväva henne. Men gästen reste sig lifligt med nyvaknat hopp i blicken.

"Så står ni från honom", tyfde hon. "Det var riktigt snällt och odelmodigt. Och vi kunna då lita på att ni ej fördrar vår hemlighet?"

"Ja", svarade Dagmar lågt och förpinadt.

Fru Horberg utsträckt sin hand, grep hennes slappa och motsträfviga hand och tryckte den varmt.

"Tack, min kära fru Linders, tusen tack. Jag ska aldrig glömma det. Ni har affyrt en tung börd; jag har i denna natt och hela dagen utstått en sådan ångest, så jag hoppas jag aldrig ska uppleva något dylikt mer. Jag önskar jag hade den fläkan väl bärad i Göteborg."

Några minuter senare var åter Dagmar ensam, och hon stod och stirrade vantroget på den dörr, som nys slutit sig efter gästerna. Hade hon ofstätt från sin åskling, frivilligt och okärligt? För sådant möjligt, skulle hon kunna leva en dag till forutan honom!

Hur länge hon så stött i sin ångestfulla ruelse visste hon ej själv. Hennes mors upprorda stamma stannade henne till medvetande om den yttre världen. Hon hade kommit in i sina filttuffor, utan att dottern varsnat hennes intrån.

"Dagmar, i dag har Lorenzon gjort session", sade hon och sjönk tungt ned på en stol. "Hur ska det gå för Linders?"

"För Linders", uppgesade dottern och ansträngde sig att samla tankarna. "Hvad har han med Lorenzons session att göra?"

"Mycket, skulle jag tro, de låra hänga ihop som ett par ärtor, och man påstår, att det är omkull för en den, äker den andre också."

Dagmar ryckte på axlarna; just nu kunde hon ej intressera sig för människors affärer eller hysa deltagande för hans möjliga motgångar.

"Ingen får mig att tro, att Linders trasslar sig in i pänningebekymmer", svarade hon. "Därtill är han en allt för slög och snike snatur!"

Fru Heos rodnade af forargelse öfver denna exempellosa likhöjdhet.

"Du skulle inte säga så om din man; du har då aldrig fått känna af någon skenhet från hans sida", svarade hon skarpt. "Och om du ej har några känslor för honom, kunde du tänka på mig och dina små syskon. Mister han sitt, bli vi också medelösa!"

Under denna hade Dagmar återvänt hem, denna gång i en spårvarn, kommit obemärkt in i tamburen, hvare dörren öppnades, och hon lämnade huset, och därifrån upp i sängkammaren, där hon trefvade sig till sin säng och nedlade där den i hennes famn insomnade och ännu snyftande gossen.

Sen slet hon i flygande fläng af sig kappa och hatt, tände en liten lampa och rusade upp på vinden efter en större resväska, som hon sedan fyllde med linne och barnets nödvändigaste kläder, räknade så sine pengar, och fann att hon hade jämt hundra kronor. Hon använde ju så litet för egen del, och ofta hade det hänt att Linders, helst i början af deras äktenskap, trugat pengar på henne till kläder, som hon sedan lagt undan; nu kommo de henne väl tillpass.

Tänkarna hvirfde honom hufvudet, men klarast af dem alla var en; hon ville bort från dem, som hotade att skilja henne från barnet. Hon gaf stul guldur en blick. Klockan tog gick det tag till en af landets andra städer, som hon ämnade medfölja, och dit var ännu en styf timme kvar.

Hon glade ner till blå rummet, där hennes skrivbord stod, tände med skälvande händer en lampa och satte sig att i några kalla, rakt på sak gående ord underrätta maken, att hon lämnade honom och hans hem för att ej behöfva skiljas från det barn, som blifvit henne dyrbarare än lifvet, och att han ej skulle besvärja sig med att söka henne, för hon återvände ej hvarken med loek eller poek. Det var det hela, kort och godt, hvarken trösterunder eller jammer öfver att han tvingats henne en outhärdlig börd, eller något annat.

Sen skref hon ett bref till fru Horberg, hvilket hon omedelbart sprang ned och lade i den breflådan, som hängde de nedanför fönstret, och i hvilket hon lika kort och godt förklarade, att hon ämnade göra de rättigheter, gossens närmaste frivilligt gifvit henne, gällande, och att deras hemlighet endast var säker, om de låto henne i fred få behålla honom.

kände svar. Så gick hon igen, och Dagmar hörde, hur syskonen kommo upp från butiken för att få sin kvällsvard.

Då reste hon sig, smög sig ut i köket, och underrättade Karin, att hon ämnade gå ut på en stund, lästade sig se i forna matrummet ut i tamburen, där hon påtog ytterplaggen och lämnade så huset. Denna gången tog hon ej spårvarnen, utan begaf sig med snabba steg in på en till synes andlös gata, som blott var gärdad af bus på den ena sidan och endast bekytt af enstaka gaslyktor, hvilka matta sken lämnade skumrasket fritt herravälde, så hon knappt kunde urskilja de få personer hon mötte.

Maurits nya fostermoder hade sin bod stad ute i en af stadens utkanter i en öfbyggd hyreskasern, framför hvilken de vida fälten brödde sig. På tredje våningen utåt gatan hade fru Horberg sagt, att hon bodde, och här stannade Dagmar vid en dörr, på hvilken kvinnans eget namn stod att läsa å ett solrikt, fastspikadt visirport.

Dagmar ämnade först ringa, men då hon märkte, att dörrsten stod på glänt, sköt hon upp den och stod i en renskurdad tambur. Inne från ett rum, som tydligen var köket, att döma af en öppen vattenlednings plask och sus i vasken, hördes ett barns förvildade gråt och en arg kvinnostämning, och Dagmar stod som fastnaglad på stället med vidt klappande hjärta.

"Ditt förbannade svin, som inte kan säga ifrån utan jämt ska gå och vraka smutsen i byxorna", hörde Dagmar henne ryta. "Men jag ska låra dig att säga a-a, om du aldrig har sagt det förr. A-a, ska han säga."

Några kläschoade smållar jämte barnets ännu gällare skrik sade Dagmar, att han fick stryk.

"Maamma", hickade han fram i sin hemska skräck.

"Vill han säga a-a, då?"

"Längre hann hon ej, ty nu fordes hon så våldsamt undan, att hon for andå bort till den försande vattenledningen, och Dagmar lyfte upp i famnen sin lille våldsamt snyftande åskling, som krampaktigt slingrade sina armar om hennes hals.

"Hur vägar ni hufvudlänga honom så?" framspåkte hon, och hennes ansikte var så blekt och hotfullt, att den andra tappade koncepterna och utan ett ord till svar stod framför henne.

"Är detta den goda vård och behandling ni lovat honom", forfod Dagmar med höjd röst. "Aldrig har någon slagit honom förr, och jag ska låra med, att det heller aldrig sker mer. Min lille åskling, nu ska du få följa med mamma hem, och jag vill se på dem, som våga ta eller locka dig från mig."

Hon lämnade köket, utan att kvinnan i sin häpnad och förlagenhet kom sig för att hindra henne, och när denna återfått sitt vanliga humor och skyndade ut för att se, hvar den frammande underdog sig att i vägen med gossen, vore de redan försvunna och hans ytterplag, som hängde i tamburen, med dem. Hon svor och rassade för sig själv, men aktade sig för att väcka grannarnas uppmärksamhet. Dagen därpå hade den unga dam, som hon kallade tant, lovat återkomma, och till dess måste hon tåla sig.

Under denna hade Dagmar återvänt hem, denna gång i en spårvarn, kommit obemärkt in i tamburen, hvare dörren öppnades, och hon lämnade huset, och därifrån upp i sängkammaren, där hon trefvade sig till sin säng och nedlade där den i hennes famn insomnade och ännu snyftande gossen.

Sen slet hon i flygande fläng af sig kappa och hatt, tände en liten lampa och rusade upp på vinden efter en större resväska, som hon sedan fyllde med linne och barnets nödvändigaste kläder, räknade så sine pengar, och fann att hon hade jämt hundra kronor. Hon använde ju så litet för egen del, och ofta hade det hänt att Linders, helst i början af deras äktenskap, trugat pengar på henne till kläder, som hon sedan lagt undan; nu kommo de henne väl tillpass.

Tänkarna hvirfde honom hufvudet, men klarast af dem alla var en; hon ville bort från dem, som hotade att skilja henne från barnet. Hon gaf stul guldur en blick. Klockan tog gick det tag till en af landets andra städer, som hon ämnade medfölja, och dit var ännu en styf timme kvar.

Hon glade ner till blå rummet, där hennes skrivbord stod, tände med skälvande händer en lampa och satte sig att i några kalla, rakt på sak gående ord underrätta maken, att hon lämnade honom och hans hem för att ej behöfva skiljas från det barn, som blifvit henne dyrbarare än lifvet, och att han ej skulle besvärja sig med att söka henne, för hon återvände ej hvarken med loek eller poek. Det var det hela, kort och godt, hvarken trösterunder eller jammer öfver att han tvingats henne en outhärdlig börd, eller något annat.

Sen skref hon ett bref till fru Horberg, hvilket hon omedelbart sprang ned och lade i den breflådan, som hängde de nedanför fönstret, och i hvilket hon lika kort och godt förklarade, att hon ämnade göra de rättigheter, gossens närmaste frivilligt gifvit henne, gällande, och att deras hemlighet endast var säker, om de låto henne i fred få behålla honom.

Sen gick hon ut i köket och underrättade Karin, att denna i ro kunde lägga sig, och sen återvände hon till sängkammaren, lästade sig flinkt en snygg svart klänning, påtog ytterplaggen, insvepte gossen, som ännu låg i sina, i en filt, hängde vasikan på armen och smög sig med bultande hjärta nedför trappan.

Till stationen hade hon styfva tjugo minuters väg, och som hon ej denna gången vågade anlita spårvarnen af fruktan att träffa på någon bekant, så måste hon gå. Framåt de mist upplysta och mest foktomma gatorna smög hon sig litet en brottsling med snabba steg, under det armarna värkte sig och domade under den dubbla bördan. Andtligen hann hon stationen, där hon nedlade den alltmäst sofvande gossen på en soffa, medan hon löste biljetten. Och så in i en af det utanför stående tågets kupér där hon badade i åt den lille på en bänk och sjöft krip ihop i ett horn midt emot honom.

Fem minuter senare frustade lokomotivet, lästade och forde dem båda bort från det som varit, ut på lifvets öfverflodiga vatten, och afklippande, som Dagmar trodde, den prägl, hvilken bundit dem vid det förlutna. Och just nu skubblade hon ej hvarken på det hon lämnat eller det som väntade henne, kände ingen ångest och ingen fruktan. Hon endast slet ögonen i en vålgående betrefse, omskränkt ägarinna af den lyckta, som lifvet förnunt hände.

Slut på första delen.

ANDRA DELEN.

FÖRSTA KAPITLET.

Dagmar Linders hade oantastad hunnit fram till en af de större uppmärksamma skaderna, hade smokt upp ett litet hemtvegligt privat hotell, där ägarinnan själf var både uppapperska och värddinna och satt nu den andra kvällen efter sin flykt i väntan på att kopp te vid det i ett horn stående skrifbordet i det rum, hon under sin vistelse därstädes skulle kalla för sitt, och tänkte öfver sin ställning och det steg hon förber bodde taga för att kunna existera.

I den långt utåt golfvet stående jämsjorden sofv redan gossen, och fostermoderns blek drojde dyster och eftersinnande vill hans lilla rodnosiga ansikte med dess trygga, skuldfulda min. Änsvaret, hon själfmant åtagit sig, kändes tungt; och hon sporde sig själf, om hon ägde rätt, att så som hon gjort, lörycka honom från hämnad, nu när hon så våldsamt åtkänt bandet mellan sig och det förlutna och var dömd att själf försörja sig.

Mellan hennes ögonbryn lade sig två djupa ryckor, och ögonens uttryck blef än dyrare. Hvad skulle hon egentligen ta sig till för att kunna skaffa sig och honom en dräglig tillvaro? Något rykte kunde hon ej och att skaffa sig arbete på en fabrik var henne emot; det betalades det arbetet uselt, och dels var fabrikslifvet allt annat än lockande, hon hade varit i tillfälle att se det på närmare håll.

Hon stak och vred och vände borseu i handen, funderade och grubblade. Sommerska kunde hon ej bli, ty därtill saknade hon anlag, ta plats som tjanninna ej heller, ty då skulle hon lämna från sig gossen. Men — hennes min klarnade plötsligt — tvätter-ska kunde hon bli; strykning hade alltid rot henne, och på det yrket kunde ett par människor leva.

Hon gaf sin högra arm en blick och stök undan armen ett stycke. Den var ej särdeles kraftig under det mjuka bullet, men det skulle nog gå i alla fall, mindre och klenare kvinnor än hon hade gått i land med svarare arbete än så.

Nu kom värddinnan in med tebrickan, på hvilken äfven stod en assiett bröda smörgåsar, och som hon satte framför Dagmar på skrifbordet.

"Jaså, den lille har redan somnat", sade hon med en blick på denne. "Det är väl ändå så godt jag bjudar i soffan till honom, ni får ej plats i sängen."

"Jo då, den är ju så bred, så två fullvuxna kunna få plats i den", svarade Dagmar.

Hon ville försöka så litet besvär som möjligt med tanke på att det sålunda blef billigare.

"Finn det någon tvätträttning här i staden, där man kan få låra stryka?" sporde hon snabbt, under det hon serverade te åt sig.

Värddinnan slog sig ned på en stol, medan hon forskande och intressant granskade sin gäst.

"Jo då, vi ha en ängtvätträttning, men vill från låra sig strykning, ska hon vända sig till fru Tång i Trädgårdsgatan. Hon ger också arbete efter lördagen och betalar bra."

"Jag hade tänkt jag skulle arbeta för egen räkning", inföll Dagmar lätt, under det hon tuggade på sin mat.

"Såå. Ja, friheten är ju större, men här är så många, som slåss om den brodditen så väl som om alla andra. Det är alltid lugnare att ha sin rejäl dagspänning, när en kan få arbete på det viset."

Hon reste sig, men blef stående och inföll snabbt: "Jaså, fru Annen så sig ner här i staden?"

"Ja", svarade Dagmar, "ifall jag har utsikt att kunna sutenera här."

Värddinnan gaf med en vika för en påträngande nyfikenhet.

"Fru'n är skänka, hör jag?", fortsatte hon att spjörja. "Anka kanske?"

"Ja, ja, fru'n från Skåne", svarade Dagmar, och röstten fick med en nägot snålt avfärdande. "Ni har väl ej möjligtvis någon lokalutvidgning för dagen, jag kan få titta lite!"

Värddinnan gaf henne venstra hand, på hvilken de två tjocka guldringarna

blänkte, en drojande blick. Hon höll dock inne med vidare frågor — något i Dagmars sätt ingaf respekt — och gick efter den begärd lektyren.

Sedan satt Dagmar en lång stund och kalkylerade, räknade sina pengar och genomgick tidningens hyresannonser. Med sparsamhet skulle hon nog så sig igenom, tills hon lärt sitt yrke och hunnit få arbete. Hon ämnade i alla händelser försöka stio för egen räkning, så finge hon stanna hemma hos den lille och slapp lämna honom åt andras vård och inflytande, hvilket hon ansåg som sin ofväsliga plikt.

Så gingo tankarna andra vägar tillbaka till det hon lämnat. Ett dygn hade gått sen hennes flykt, och ännu hade ingen velat bedja henne och beröfva henne gossen. Hans andörliga fruktade hon mindre. Debra Horberg finge väl ta skeden i vackra hand och lågna sig, om Dagmar kände gresslandare Horberg rätt, och den unga damen hade också varit, att hon bättre lämnade sitt barn åt andra än äfventyrade sin egen livsa framtid.

Så var det Linders, och tanken på hans viljestyrka skrände henne mera. Hade han ej en gång uttratt till henne, att han alltid varit ett barn af eftersträfvat och försäkrat, att afven hennes vilja skulle besegras. Hon ämnade hufvudet stridslystigt bakåt, och energien sjög upp inom henne. Ville han tvinga henne tillbaka, skulle hon kämpa med honom om sin frihet, och hon ville väl se, om han åter skulle kunna bli henne öfverkräftig. Att han skulle slå sig i ro och låta sig nöja med hennes flykt, väntade hon ej, därtill hade han legat efter henne för mycket, men hon ville som sagt försvara sig till det yttersta, när han smokt upp henne.

Hon reste sig trott och utschasad — hon hade rest mest hela dygnet — och sen hon gjort sig i ordning för natten, läde hon sig bredvid den lille, där hon sträckt ut sig med samma välbegån som en gång forut i hemmet, då hon fick tillbringa i honom i sitt eget litte sovrum. Andtligen, andtligen var hon sin egen herre!

Dagen därefter smokade hon genom staden på jakt efter lägenhet, fann en sådån i en landlig grand utanför staden, där de små evningshusen lågo till halften gonda i trädgårdar, och de vida åkrarna sträppte sig framför dem.

Lägenheten innehöll blott en liten miniatyrdubett upp på vinden samt en fyrkåpet till kök, som fick sitt ljus från ett litet takfönster och saknade spisel. Det tarfliga nästet var billigt, det var hufvudsaken, och så rymde det få möbler, och det kom också Dagmar väl till pass, ty den stackars hundrad-lapp, hon hade att svänga sig med, räckte ej långt.

När hon erigt lyran för en månad samt betalt den enkla trasofran, till rån, bord, två stolar, samt ödlad till till gardiner och sats att kläda soffan med, var summan hon hade öfver sig stor. Den räckte dock till köfskaffit att strykrum samt mat och veidbrån under den tid hon lärde.

En gammal gemyttig gammal, som redan gjort sig bekant med både henne och den lille gossen, och som bodde i ett annat kyrffe, på vindens motsatta ände, hade Dagmar vidtalat att se efter barnet under de timmar hon själf var borta.

Och nu satt hon trött men långt ifrån missnödig i eget hem framför en liten kökslampa och betraktade sitt verk. Huru i merden kändes vinternsvensarna, och hon hade ännat sig en galdt knastrande kolbrasa i den lilla jurnippen. I soffan, som redan stod skrudad i sitt blommar öfverdrag — Dagmar hade själf stappat den med trull och gnott och hamrat hela kvällen — låg den lille ljufv in-somnad. Madrassen, han hvilade på, var ju ej så mjuk, men Dagmar tröstade sig med, att han var krigrädd af så mycket mera kärlek, och den fide koppviga det västland han forut varit vid i. I alla händelser hade han det bättre än hos den megrara, hon befriat honom från.

Äter hade en dag svunnit, utan att hon förmått något lissecken från Skåne — hon inbillade sig, att Linders med sin energi strax skulle spära upp henne — och hon kände sig redan tryggare och säkrare på friheten; fann han henne längre fram, skulle hon i kampen mot honom tycka sig ha fastare mark under fötterna.

Hon stödde armbågen mot bordet och pannan i handen, under det tankarna alltmäst gled tillbaka till mannen och det hon hon lämnat. Nu när hon ej längre måste leva i hans närhet, kände hon ej den beträgnande motvilja, som annars alltid behärskat henne, och hans utesyntes syntes henne nu i minnets försköndade glans fördelaktigare än eljest varit fallt.

Hon tyckte sig så tydligt kunna se honom sitta i matrumsoffans ena borm, så som han brukade, när de några enstaka afton höllo hvarandras sällskap, med de blåa ögonen riktade mot egarens ljusa rökmoil, och den mörkhärga, ganska vackra nacken härdt tryckt till soffans bruna skinn-öfverdrag. I sådana stunder var bliens kyliga allvar, borta och ersatt med ett dämpadt, förnjött leende uttryck, som äfven smög sig kring den mjukt skurna munnen. I den ställningen märktes ett de spinniga, kors-lagda benens skefhet, och den litet kraftigare utveklade öfverkroppen kom mera till sin rätt. Allt han just nu så satt och mojade sig i deras matrum, trodde hon mindre på, men hon kunde i tankarna aldrig föreställa sig honom anmorndad af som han i de stunderna såg ut.

Dagen därpå gick hon till fru Tång i Trädgårdsgatan, blef antagen till elev och började omedelbart sitt arbete, och som hon hade anlag för strykning, var hon efter åtta dagars löro-

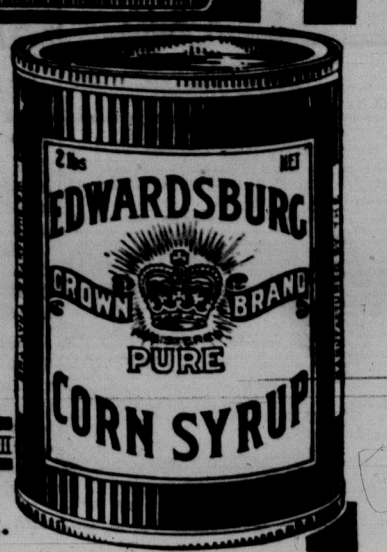
Ät det på bröd.

Gör kakor, pajer och smörbröd sötare med den.

Smaklig -- hälsosam och kostar litet.

Hos alla specerister.

I 2, 5, 10 och 20 pund birkar.

Farm och hem.

SKOGVAKTARENS VISA.

Engen har ett liff som jag: Med min bössa hvarje dag. Vandrar jag i gröna skogen. Hvarst är jag styr mig stige. Träden liksom hälsa mig. Och jag följs af gamle Trogen.

Här vi gått i många år. Sommar, vinter, höst och vår. Aria och i serla timma. Hvarje träd, som käns igen. Är mig som en gammal vän. Kär i sol, i snö och dimma.

Dit, där älgen hälfte till. Jag er gärna ströfva vill — Han i fred och ro på måra. Och där tjädrens spel jag hör. Jag ej håller gamla stöt. Fast med mig ej finnes fara.

Högst däruppe i det blå Grannars tillsammans slå. Sina grenar till en kyrka. Tallens som förgyllda stam. Skyttar mellan grönskan fram. Som en bild af nordisk stryka.

Sommarvinden susar bild. Genom skogens stilla frid. Som af orkester då klingar. Ljudlig lufta är och ren. Och kring tuffa och kring sten. Fladdrar granna fjärlingsvingar.

Mellan mossan frisk och tack. Hoppar fram en striffräck. Uppå blomster fägringsrika. Till på dammens plan ibland. Skyttar fram en vacker and. Och i snären mesar skrika.

Här är allting godt och skönt. Men förargligt är allt grönt. För de flästa — nej, för alla! — Kommer det en skördens tid. Då i lugn, om en ej strid. Allt hvad lif har måste falla.

Där på älfvans andra strand. Gick i fjol en girig brand. Och tog lif af hela parken. Nu går xyan fram med fart. För att radiskt och snart. Jamma allihop med marken.

Allt, som födes, måste dö. Sker för egen döl, när de bätre än de blå fram i juli. Den bästa metoden är att nedlagga dem i vatten-glas (Soluble Sodium Silicate). När brukas en del vattentill till de lilla vatten. Vattnet kokas eller ställas, för att aflägsna all orienhet. samt afkyles innan blandningen lagras. Skola äfven gommans endast en kortare tid, behöfs ej mer än en del vattentill till 15 delar vätska.

Köpes vattentill hos en lokal apotekare är priset cirka 50 cents per kvart. Brukas en del till tio delar vatten kan man i den af kvart betredda blandningen nedlagga ungefär 20 dusin (12 tjug) ägg Glasredare stenkörur af de bästa förvarskär. De kunna stå utan lock i en sval källare om åtminstone två tum af vattenskan står öfver de därl nedlagda äggen.

Öfverfruktade ägg anses vanligen vara bäst för sådan förvaring, men vid denna Årstd värtta befruktade ägg äro lika dugliga för konservering, om de insamlas regelbundet och få ligga på en sval plats innan de nedlaggas.

tid så skicklig i yrket, att fru Tång var henne full betalning för arbetet. Egentligen hade hon ju ämnat arbete för egen räkning, men dels saknade hon pengar att köpa stryknign för, och dels kunde det droja länge, innan hon fick så mycket arbete, att hon och den lille kunde leva därpå.

Därför beslöt hon sig för att stanna hos fru Tång vintern öfver, och som hon fick betalning på styck och kunde få arbetet bra undan, förtjände hon ej så litet, något som vil behöfdes, emedan hon äfven mest måste följa gammal, som sig till rosen. Dock höll hon bekymren borta och skaffade både mat och veidbrån i huset.

(Forts.)

SVINEN PÅ GRÖNBETE.

Svin böra alltid fodras försiktigt de första dagarna, som de slappas ut på grönbete, för att undgå trumskjuka eller väderstämnet, men med afseende på rotfruktöfverdringen har man ingen nämnvärd försiktighet att iakttaga.

Af gröna foderplanter för svin äro utan tvifvel rödklöver och raps att föredras, ånskött sockerbeter närligt tas med i beräkningen kanske ofta ge det billigaste fodret. Kälrotter äro torrhäda lika bra, men de äro likväl mindre kända bland amerikanska farmare än de förstnämnda, sorterna. De rotaker, som innehålla största mängden socker, skola emellertid förtäras begärligast och de skola sannolikt också gifva de bästa resultaten. Plantera raps för sommarbete och rotfrukter åt svinen till vinterföda, om ni ännu ej gör det.

Betesgrödor växa snabbt, när de äro unga och på försommaren, men bli längre fram tråkigt och osmakliga. Besås endast stor nog yta för att på försommaren föse gräsarna med hvad de tarvta, så blir betet otillräckligt när de vuxit till sig och kunna förtäras mer. Besås stor-nog yta för att betet skall räckta till hufvudet, blott det tråigt och osmakligt mot slutet. Dessas svårigheter torde kunna öfvervinnas genom sådd i repter af flera stycken mindre betesplanter. Dock med beräkning att en so och hennes griskull i början kunna förtära en tredjedel så mycket som vid fyra månader efter en femtedel så mycket som vid sex månader eller då kultarna äro färdiga att godas.

NYTTAN AF ÖGRÄSET UTROTANDE FRÅN VÅRA ODLADE FÄLT — JA ÄFVEN FRÅN ICKE ODLADE FÄLT KÄND och erkänd, men i praktiken göres ofta alltför litet för kulturvärternas fredande från dessa snyltgäster, som icke blott inkriktas på deras plats på marken utan äfven beröfva dem deras näring ur jorden. Ja, man får ej sällan se, att där sådär sådd, ogräset så tagit öfverhand, att man skulle kunnat tro att det är odlarens mening att skörda ogräs i stället för den odlade kulturväxten. Ogräset äro jordbrukets dödsfjender, hvilka i hög grad förmåna våra skördar och vanpryda våra fält. Nu är tiden inne att erinra om nödvändigheten af att med lite afslå ogräset å alla väg- och dikenkanter eller ånsörstades, där frögräs visar sig, innan dess frön hinna till mognad, så att dessa genom landtmännens eget förvillan-de spridas och förfärfva blifvande grödor; vanligen fela jordbrukarna häri ganska mycket, och degra är så mycket märkvärdigare som uraktligheten i detta fall omedelbart straffar sig själf genom mindre och sämre skördar.

Ogräsfröna äro för förfärliga, att det inser något vara. Därför, på praktiskt sätt, som varit önskvärdt, om man att få bort ogräset från dina ägna äkrar, sök äfven att förmå din granna, å hvarje tejar frögräset blomstrat, att afmåja desamma före mognaden, ty eljest får du med af samma skörd, hvilken sprides med vinden till långt aflägsna trakter. Det kostar arbete, besvär och omtanke, men långt ifrån så mycket som man vanligen föreställer sig, blott man går rätt tillväg, och är påpasslig. För öfrigt några dagverken härför äro väl användbara.

BEHÅNDLING PÅLITIGT och framgångsfullt försva Svin, Händer och Händer. Behandling pålittigt och framgångsfullt försva Svin, Händer och Händer. Behandling pålittigt och framgångsfullt försva Svin, Händer och Händer.

Behandling pålittigt och framgångsfullt försva Svin, Händer och Händer. Behandling pålittigt och framgångsfullt försva Svin, Händer och Händer.

Behandling pålittigt och framgångsfullt försva Svin, Händer och Händer. Behandling pålittigt och framgångsfullt försva Svin, Händer och Händer.

Behandling pålittigt och framgångsfullt försva Svin, Händer och Händer. Behandling pålittigt och framgångsfullt försva Svin, Händer och Händer.

Behandling pålittigt och framgångsfullt försva Svin, Händer och Händer. Behandling pålittigt och framgångsfullt försva Svin, Händer och Händer.

Behandling pålittigt och framgångsfullt försva Svin, Händer och Händer. Behandling pålittigt och framgångsfullt försva Svin, Händer och Händer.

Behandling pålittigt och framgångsfullt försva Svin, Händer och Händer. Behandling pålittigt och framgångsfullt försva Svin, Händer och Händer.

Behandling pålittigt

Sjukhusföreningen "NORDEN" (Den äldsta och starkaste). Mötet lördagen i varje månad i Scott Memorial Hall.

Vasa Orden Logen Strindberg No. 259. Mötet lördagen i varje månad i Scott Memorial Hall kl. 8.15 aftonen.

WINNIPEG.

Onsdagen den 12 Juli, 1916.

I militärdistrikt No. 10 stå nu 23,000 man under vapen. En polsk bataljon med huvudkvarter i Winnipeg har blivit auktoriserad.

Från Minnesota anlände förliden vecka Frank Hillstrand från Hilltop, Man. Han hade besök från vännen och släktingar nere i svensktäta.

Under lek vid en damm vid ett tegebruk i St. Boniface i söndags eftermiddag råkade 10 år gamla Christine Seysh falla i vattnet och drunkna.

Skräddarmästare C. H. Nilsson med fru afreste i lördags till Lac du Bonnet, Man., där de ämnas stanna en veckas tid. De är om och mrs O. Nilsson.

Mr Albin Trägårdh afreste i fredags till Erikdale, Man., där han ämnas stanna en veckas tid. Mrs. Trägårdh med barn har redan några veckor forut vistats där.

Mycket få sjukdomar förekommit i Winnipeg bland småbarnen under juni månad. Orsaken till detta torde vara den kyliga vädret och den noggranna vården barnen numera erhålla.

Vill utforska i commission of Greater Winnipeg Water district bef högmästare R. D. Waugh i onsdags utnämnd. Han kommer emellertid att kvarstå som högmästare till sin terminslut.

Inkorporerad firma, H. R. Soot Grain Co., Ltd., har inkorporerats i Winnipeg med \$200,000 kapital. Bland direktörerna märkas Mr W. A. Anderson, Mr Soot är som bekant norsk konsul här i staden.

Under juni månad inträffade i Winnipeg 507 födelser mot 525 samma månad förra året. 290 aktningskap ingångs mot 234 under 1915. Dödsfallens antal uppgick till 88 mot 136 året förut.

En undersökning kommer att hållas i förhållanden i moralitetsdepartementet. Flera metoder eller mindre avsevärande anklagelser ha under de senaste månaderna framkommit mot detta departement.

50 arbetare vid fem eller sex bagrier på nordsidan gingo i torsdags ut på strejk. De begära högre lön och bättre arbetsförhållanden. Inget af de af strejken berörda bagerierna kunde i fredags komma leverera bröd.

En kollision mellan en automobil och en farmares vagn inträffade här om kvällen på St. Norberts road i municipalsamhället Fort Garry, hvar vid fem personer blefvo skadade. Ingen erhöi dock svårare skador.

Det skandinaviska regementet (223rd battalion) har nu cirka 600 man och får i dagarna förflyttas till Camp Hughes. Åtvanne 1916 och 232 andra bataljonerna äro uppe i full styrka och skola snart transporteras till Camp Hughes.

Skola undersöka Manitobas mineralrikedom. Professor R. C. Wallace och J. S. De Lury vid Manitoba universitet afresa idag till Le Pas struffält, där de skola tillbringa några veckor. Därför begifva de sig till andra platser, speciellt i östra delen af provinsen, för att undersöka mineralrikdomerna i Manitoba. De skola nämligen i en snar framtid utgifva en rapport öfver Manitobas ekonomiska möjligheter.

Första klassens kostymer från \$25 och upp. J. E. STENDAHL SKRÄDDARE DAM- OCH HERRKLÄDER. 328 Logan Ave., Winnipeg. Reparation och pressning af kläder en specialitet.

Drick Svensk-öl! Den enda nykterhetsdryck som är omtrent i Canada. Köp hos eller handlande, eller skriv till SWEDISH CANADIAN SALES, LTD. 208 Logan Avenue, Winnipeg.

Af några strejkande begäre blif högmästare Nathan Segal i fredags kväll öfverfallen och ganska illa tilltygad. Åtvanne en man, som befann sig i hans sällskap, blif slagen. Mr Segal kunde ike i mörkret med beständigt afgrä, hvilka de öfverfallande voro.

En razzia anställdes i onsdags af stadens licensinspektör i en rakstuga, som hålles af damer, vid 565 Main st. Därvid påträffades en del öl och whiskey i lokalen. Dess ägarinna, mrs Josie Bradley, kommer i anledning däraf att åtalas för brott mot den nya förbuds lagen.

Canada Postens redigering förestås under pastor C. O. Hofstrands bortsvar af hrr A. Tresback och W. Ternström. Pastor Hofstrand har under några veckors tid vistats i västern, där han bl. a. deltagit i Skand. missionsförbundets årsmöte i Willowbrook.

De mindre hotellen i Winnipeg äro numera en dålig affär, enligt uppgift från flera hotellägare. Nykterhetsbarnerna gå i allmänhet med förlust. Hotellägarna vänta dock, att det skall blifva något bättre i höst och i vinter och komma i de flesta fall att söka hålla ut till dess.

Vigda af pastor V. J. Tengwald i Winnipeg den 8 juli: Mr Jonas Ernst Haglund och Miss Beda Augusta Lundström, båda från Moose Horn, Man. — Samma dag: Mr William J. Rogers och miss Emma Amelia Bergström, båda från Winnipeg, hvarast det unga paret nu och bosatt sig.

Följande skandinaviska namn märkas på de senaste förelästerna från fronten: Sergeant J. S. Anderson, Lyntrope, Sask., säråd, Geo. Nilsson, Sudbury, Ont., säråd, D. Arnel (ingen adress), säråd, Karl Anderson, Newcastle, N. B., säråd, E. Christiansen, eodad, Hal Nilsson, Danmark, säråd.

Pymde. En fånge från provinnsfängelset vid namn A. Lundquist lyckades i fredags rymma, då han under bevakning utförde trädgårdsarbete vid Deer Lodge militärsjukhus, och har ännu icke påträffats. Han var förd fångad, och det synes som ett under, att han hittills lyckats hålla sig undan.

Snickarna i Winnipeg beslöto vid ett massmöte i fredags att icke acceptera ett löneförslag, som framtagits af Builders' Exchange. Den nuvarande lönen för snickare är 55c. i timmen. Exchange hade erbjudit 50 cents i timmen för en period af två år för kvalificerade snickare och 35c. i timmen för handläggare.

En häftig åskstorm gick i torsdags öfver Winnipeg. Den föregicks af väldiga svafva moln, hvilka många trodde båda cyklon. Åskan anstälde emellertid ingen allvarlig skada. En del spårre eldsvådor uppstodo, och åskan slog ned i en spårväg, dock utan att skada någon människa. Temperaturen höll sig förra veckan omkring 90 grader.

Brist på farmarbetare leder den canadensiska västern, enligt uppgift af Louis Kon, provinnsens immigrations-superintendent. Farmarna bjuda höga löner, men det är dock fara värdt, att de icke kunna erhålla tillräckligt med hjälp, då skörden tager sin början de första veckorna i augusti. Mr Kon hoppas emellertid att kunna skaffa en del folk från Quebec.

Afslag. Chief Justice Mathers af slog i onsdags en ansökan om ett mandamus, som skulle tvinga protokollet i King's Bench att acceptera ett lagsökingspapper på franska språket. Detta är en ny fas i det mål, som Mr Dumas i St. Boniface börjat för att pröva det franska språkets status i Manitoba. Saken kommer nu att senare föras till supreme court of Canada, och om det visar sig nödvändigt till privy council. Den berömde advokaten John S. Ewert, K.C., kommer att föras Mr Dumas talan i högre instans.

Litet för beväret. En omsakerad man inträngde tidigt i fredags morsa i Crescent Creamery ice cream anläggning vid Burnell st., och hotande med en revolver tvingade han nattvakten James Muir att vara honom behjälplig med att söka öppna kassaskåpet. Detta misslyckades emellertid och tjuvfvin fick nöja sig med kassalådan innehåll, några få dollars. Innan han aflägsnade sig, band han emellertid Muir, hvilken dock efter tio minuters ansträngningar lyckades göra sig lös. Polisen söker nu efter tjuvfvin.

Det skandinaviska regementet (223rd battalion) har nu cirka 600 man och får i dagarna förflyttas till Camp Hughes. Åtvanne 1916 och 232 andra bataljonerna äro uppe i full styrka och skola snart transporteras till Camp Hughes.

Skola undersöka Manitobas mineralrikedom. Professor R. C. Wallace och J. S. De Lury vid Manitoba universitet afresa idag till Le Pas struffält, där de skola tillbringa några veckor. Därför begifva de sig till andra platser, speciellt i östra delen af provinsen, för att undersöka mineralrikdomerna i Manitoba. De skola nämligen i en snar framtid utgifva en rapport öfver Manitobas ekonomiska möjligheter.

Första klassens kostymer från \$25 och upp. J. E. STENDAHL SKRÄDDARE DAM- OCH HERRKLÄDER. 328 Logan Ave., Winnipeg. Reparation och pressning af kläder en specialitet.

Drick Svensk-öl! Den enda nykterhetsdryck som är omtrent i Canada. Köp hos eller handlande, eller skriv till SWEDISH CANADIAN SALES, LTD. 208 Logan Avenue, Winnipeg.

Härmed tillkännagifves för slakt och vännar att min make KARL JOHAN NORMAN beft plötsligt afled den 23 juni 1916 i en ålder af 51 år, 5 månader och 23 dagar.

Han dog i närvidheten och har varit sjuk en längre tid. Han föddes i Dalarna, Sverige, den 1 januari 1865, lagick i aktenskap 1895 i Sverige. Aktenskapet har välsignats med 7 barn, 4 söner och 3 döttrar, af hvilka alla lefva. Emigrerade till Canada 1904 och bodde 4 år i Elmwood, Man. Uppstod hometstead i Teulon, Man., 1908, på hvilken plats vi bodt sedan dess.

Frid öfver hans minne! Vill härmed uttrycka vårt inderliga tack till alla våra grannar som ha visat oss sympati under vår svåra sorg.

Mrs. K. J. Norman och barnen. Teulon, Man., 8 juli, 1916.

na tidnings redaktion. Pastor Johnsson, som är predikant vid den skandinaviska baptistförsamlingen i Stockholm, hade deltagit i baptisternas årskonferens härstades förra veckan.

Sergeant John O. Fernström från Edmonton, Alta., aflade i går besök i denna tidnings kontor. Mr Fernström har just genomgått officerskursen och väntar att i dagarna erhålla sin utnämning till löjtnant. Han tillhör 197de bataljonen. Mr Fernström är född i Baku, Ryssland, men har exercerat bevaring i Sverige, hvilket land han dock icke såg förrän han var 23 år gammal. Sin utfostran och utbildning har han utövats i Tyskland, i Schweiz och Tyskland. Han har varit bosatt i Canada i tio år.

Prof. C. H. Læser från Brandon, Man., aflade i måndags besök i denna tidnings kontor. Prof. Læser, som deltagit i baptisternas årskonferens i Stockholm, hade deltagit i baptisternas årskonferens härstades förra veckan.

Svenska lutherska kyrkan, hörnet af Logan ave. och Fountain st., V. J. Tengwald, pastor; bostad: 372 Logan ave. (infrån kyrkan), tel. Garry 327. — Predikan nästa söndag f. m. kl. 11 öfver ämnet: "Den barnhärlighet, till hvilken Herren har lust". På kvällen kl. 7.30: "Skapelsens suskan". — Freja, de unga kvinnornas församling, höll ett val besök möte i torsdags på inbjudning af miss Bertha Rost. Föreningen är stadd i ovanligt lifligt verksamhet. — Vid ungdomsföreningens möte i morgon, torsdag afton kl. 8, komma bl. a. följande af vår tids uppfinnningar att i korta föredrag behandlas: telefonen, fonografen, automobil, den trådlösa telegrafen och flygmotorn. Sista torsdagsaftonen denna månad kommer en större Lawn Social att hållas under ungdomsföreningens auspicer i kyrkans plan. — Vid kvinnoföreningens möte förtiden onsdag hölls bl. a. tal af stud. Ottilie T. Erikson, som under sommaren i Kanada, eriska möte hålles onsdag nästa vecka hos Mrs J. Een, 223 Layton st. — Fri undervisning meddelas i svenska och kristendom hvarje f. m. ännu under tre veckor till alla svenska barn, som vilja betjuna sig af hvardagskolan i sv. luth. kyrkan.

Baptistkyrkan. Konferensen är nu ett minne blott, men ett skönt sådant. Urförklar referat kommer att inflyta i denna tidning. — Torsdag bönemöte. Predikan nästa söndag kl. 10.30 och 7.00. Ämne vid ungdomsmötet: "Ar det synd att gå på teatern".

FORENINGSVÄRLDEN. Norden har som bekant sammanträdde i vanlig plats, Scott Memorial Hall, onsdagen d. 19 ds. Vid detta tillfälle har programkomiteén arrangerat ett samkväm för medlemmarna. Efter mötet blir tillfälle att vinna åttskilliga priser för de som åknepa att spela whist. Åtvanne kommer förfriskningar af allhandla slag att serveras. Alltså är det att hoppas, att många af Nordens medlemmar infinna sig vid nämnda sammanträde. Låt icke det grona gräset och kvallspromenaderna afhålla eder från att deltaga i eder egen förenings angelägenheter, häst som just vid detta tillfälle förtidigt förhandlingen föreligg. Kom i tid, så att mötet kan börja precis kl. 8 (City time). Omedelbart efter mö-

SIDENRESTER för edert syarbete till julen för 10c. per paket eller 3 för 25c. Hvarje paket innehåller ett stort urval af stycken af god storflek för alla slags lapparbeten. — Broderisaker. Stor varietet af färger i hvarje paket. Stor valuta. Pris per paket 10c. eller 3 för 25c. SPECIALTIES SALES CO., P. O. Box 1836 Winnipeg.

SVENSKA AMERIKA LINJEN Nordens största ångare 'STOCKHOLM' 22,070 Displacement ton. 560 fot lång. Fullt modern, magnifikt inredd ångare.

Torsdagen den 10 Aug. Lördagen den 30 Sept. Tisdagen den 21 Nov. New York direkt Göteborg

Öfvert-äffliga bekvämligheter. Snabb resa. Svensk besättning. Svensk ypperlig matfällning. Bestäm er för resan nu och inbetala handpenningar på er biljett. TILL NARMASTE LOKAL AGENT eller inläsd med till SWEDISH AMERIKA LINE, 308 Logan Ave., Winnipeg, Man.

De, som ämnas öfverföra ombudger från Sverige böra nu köpa biljetterna med direkt Svenska Amerika Linien P. M. DAHL S/S AGENCY, 325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

dy, hvilken förde automobilien vid den olyckliga färd i måndags f. v. Han såg tämligen kry ut, men kunde icke röra den äna armen.

Blomsterkörden var riklig och synnerligen praktfull. Blommor hade sändts till båren från bl. a.: A. G. Fosseca, Louis Verboven, Mr och Mrs Knud, Mr och Mrs Halten, Mr och Mrs Rindal, Vancouver, J. C. Risvold och familj, Dalman Bros., Lt. och Mrs. Sprax, kapten och Mrs. Halde, land, Bjarne Belter, Bruno, Sask. Ladies Auxiliary Society, 197th battalion, Svenska Canada Tidningen och Norröna, Norwegian Lutheran Sunday School, Ungdomsföreningen Nordlyst, Den Norske Glee Club, Officer Commanding and Officers 223rd Battalion, Dominion Immigration Staff, Sergeanten och officerarne af 197de bataljonen, officerarne af 212de bataljonen, och officerarne af 197de bataljonen.

Barnet i vagnen, mannen på liffets middagshöjd och åldrigen nära sina dagars slut, alla finna de i Dr Peters Kuriko en välsignad källa till hälsa och lifskraft. Detta gamla ortotomediell tillhandshålles altimåhiten direkt genom specialcenter att tillverkarnar Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 19-25 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill. Härmed fastes våra läsares uppmärksamhet på, att Dr. Peters Kuriko numera levereras i Canada från alla tillkomkostnader. Detta betyder en stor inbesparing i kostnaden.

KYRKOSAMFUND. Svenska lutherska kyrkan, hörnet af Logan ave. och Fountain st., V. J. Tengwald, pastor; bostad: 372 Logan ave. (infrån kyrkan), tel. Garry 327. — Predikan nästa söndag f. m. kl. 11 öfver ämnet: "Den barnhärlighet, till hvilken Herren har lust". På kvällen kl. 7.30: "Skapelsens suskan". — Freja, de unga kvinnornas församling, höll ett val besök möte i torsdags på inbjudning af miss Bertha Rost. Föreningen är stadd i ovanligt lifligt verksamhet. — Vid ungdomsföreningens möte i morgon, torsdag afton kl. 8, komma bl. a. följande af vår tids uppfinnningar att i korta föredrag behandlas: telefonen, fonografen, automobil, den trådlösa telegrafen och flygmotorn. Sista torsdagsaftonen denna månad kommer en större Lawn Social att hållas under ungdomsföreningens auspicer i kyrkans plan. — Vid kvinnoföreningens möte förtiden onsdag hölls bl. a. tal af stud. Ottilie T. Erikson, som under sommaren i Kanada, eriska möte hålles onsdag nästa vecka hos Mrs J. Een, 223 Layton st. — Fri undervisning meddelas i svenska och kristendom hvarje f. m. ännu under tre veckor till alla svenska barn, som vilja betjuna sig af hvardagskolan i sv. luth. kyrkan.

Baptistkyrkan. Konferensen är nu ett minne blott, men ett skönt sådant. Urförklar referat kommer att inflyta i denna tidning. — Torsdag bönemöte. Predikan nästa söndag kl. 10.30 och 7.00. Ämne vid ungdomsmötet: "Ar det synd att gå på teatern".

FORENINGSVÄRLDEN. Norden har som bekant sammanträdde i vanlig plats, Scott Memorial Hall, onsdagen d. 19 ds. Vid detta tillfälle har programkomiteén arrangerat ett samkväm för medlemmarna. Efter mötet blir tillfälle att vinna åttskilliga priser för de som åknepa att spela whist. Åtvanne kommer förfriskningar af allhandla slag att serveras. Alltså är det att hoppas, att många af Nordens medlemmar infinna sig vid nämnda sammanträde. Låt icke det grona gräset och kvallspromenaderna afhålla eder från att deltaga i eder egen förenings angelägenheter, häst som just vid detta tillfälle förtidigt förhandlingen föreligg. Kom i tid, så att mötet kan börja precis kl. 8 (City time). Omedelbart efter mö-

SIDENRESTER för edert syarbete till julen för 10c. per paket eller 3 för 25c. Hvarje paket innehåller ett stort urval af stycken af god storflek för alla slags lapparbeten. — Broderisaker. Stor varietet af färger i hvarje paket. Stor valuta. Pris per paket 10c. eller 3 för 25c. SPECIALTIES SALES CO., P. O. Box 1836 Winnipeg.

SVENSKA AMERIKA LINJEN Nordens största ångare 'STOCKHOLM' 22,070 Displacement ton. 560 fot lång. Fullt modern, magnifikt inredd ångare.

Torsdagen den 10 Aug. Lördagen den 30 Sept. Tisdagen den 21 Nov. New York direkt Göteborg

Öfvert-äffliga bekvämligheter. Snabb resa. Svensk besättning. Svensk ypperlig matfällning. Bestäm er för resan nu och inbetala handpenningar på er biljett. TILL NARMASTE LOKAL AGENT eller inläsd med till SWEDISH AMERIKA LINE, 308 Logan Ave., Winnipeg, Man.

De, som ämnas öfverföra ombudger från Sverige böra nu köpa biljetterna med direkt Svenska Amerika Linien P. M. DAHL S/S AGENCY, 325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

Skandia Hotel och SVENSKA CAFEET, 413 Logan Avenue, Winnipeg, Man.

Kom ihåg "SKANDIA" är det enda verkligt skandinaviska hotellet i Winnipeg. Glöm nu icke att skriva ned adressen, så ni kan finna den.

De, som komma in med natttågen, ombudjas hävande sig till Room 14, 307 Patrick Street. M. A. MEYER, Agare.

Teater. Pantages teater. Pantages bjuder denna vecka på ett utmärkt sommarprogram, som ingen bör förtumma. Se en rysk balladtrupp af första rang märkes på programmet, som för öfrigt utfylles af en liten skiss benämnd "The Get-Way" och en hel del förtäffliga varieténummer.

BREFLADA. W. G. Nord, Toronto. — Vi hafva inga Sundsvallstidningar. Ni torde kunna erhålla sådana genom att tillskriva Sundsvall Posten eller Sundsvalls Tidning.

TACKSAMHETS BETYGELSE. Till alla dem, som i vår stora sorg visat oss deltagande samt med blommor och hvarvåg vid begrafningen hedrat vår ärlige make och faders, kapten E. J. Cleven, minne, frambrädes härmed vårt djupa kända tack.

Margaret Cleven och barnen. WINNIPEG CASH PRICES. Tuesday, July 11th.

Wheat. Spot prices. No. 1 Northern 114 1/2, No. 2 Northern 112 1/2, No. 3 Northern 109 1/2, No. 4 Northern 104 1/2, No. 5 Northern 97 1/2, No. 6 Northern 94 1/2, Feed 90 1/2, Oats 106 1/2, No. 1 rejected seeds 103 1/2, No. 2 rejected seeds 100 1/2, No. 3 rejected seeds 101 1/2, No. 1 tough 110 1/2, No. 2 tough 107 1/2, No. 3 tough 105 1/2, No. 1 smutty 106 1/2, No. 2 smutty 104 1/2, No. 3 smutty 98 1/2.

Flax. No. 1 N. W. C. 174 1/2, No. 2 C. W. 171 1/2.

SCANDINAVIAN AMERICAN LINE. Direkt angående förbindelse mellan Skandinavien och Amerika.

Från New York. 20 Juli HELGIG OLAV 1 Juli, 26 Juli FREDERIK VIII (N) 8 Juli, 3 Aug. UNITED STATES 15 Juli, 17 Aug. OSCAR II 29 Juli, 31 Aug. HELGIG OLAV 12 Aug., 6 Sept. FREDERIK VIII (N) 19 Aug., 14 Sept. UNITED STATES 28 Aug., 28 Sept. HELGIG OLAV 9 Sept., 12 Okt. OSCAR II 21 Okt., 18 Okt. FREDERIK VIII (N) 30 Sept., 26 Okt. UNITED STATES 7 Okt., 29 Nov. HELGIG OLAV 4 Nov., 5 Dec. FREDERIK VIII (N) 16 Nov., 9 Dec. UNITED STATES 20 Nov., 28 Dec. OSCAR II 9 Dec.

Biljetter utställas till dagens lägsta priser. Lokal-Agenter i alla städer. A. E. JOHNSON & CO., Inc. 236 Nicollet Avenue, Minneapolis, 117 No. Dearborn St., Chicago, Ill.

P. M. DAHL S/S AGENCY 325 Logan Ave., Winnipeg.

Den Norska Amerika Linien. Turisterna från New York: "BERGENSFJORD" Aug. 5, "KRISTIANIAFJORD" Aug. 26, "BERGENSFJORD" Sept. 16, "KRISTIANIAFJORD" Okt. 7, "BERGENSFJORD" Okt. 28, "KRISTIANIAFJORD" Nov. 18, "BERGENSFJORD" Dec. 9.

Våra Exkursioner afgår från Winnipeg 3 dagar tidigare, via Baltimore & Ohio järnväg från Chicago, med stop-over i Washington, D. C. förutan extra biljettpris. Många passagerare ha allareden bekräftat platsen med JUL-EKKURSIONEN den 8de December. BILJETTER FRÅN SVERIGE utgår från till hvilken som helst station i Amerika eller Canada. Besök närmsta lokalagent, eller skriv till HOBE & CO., G. N. W. A. 123 So. Third St., Minneapolis, Minn. eller P. M. DAHL S/S AGENCY, 325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

För Stall, Staket och Elevatorer begagna Stephens' STALL FARG.

ECZEMA SPECIFIC. botar absolut Ekzema, Salt Rheum, Barber Itch, Black Head, Pinnar, gamla sår, skaf, våda, Itching Pills och många andra hudsjukdomar. Sänd per post \$1.00. Skrif och förklara eller sjukdom. Var hundrata gånger god.

S. ALMKLOV, apotekare, 608 B. R. Conerstown.

ÖNSKAS. Man att arbeta på karvereri. Sk hos Olsson Bros., 355 Anderson ave.

FARM TILL SALU. 1 1/2 mil från Young Sask. Ett stort svenskt settlement, nära svensk och engelsk kyrka samt skola. 30 acres uppbräckt, 15 acres summerförfölj, 25 insädd, 5 rums boningshus af timmer, grainery, stable, stor trädplantering omkring husen. Goda wire fence. Saljes för 15 dollars per acre. För vidare underrettelser skriv till agaren, C. M. BJORK, Box 72, Young, Sask.

KRÄFTA. Tumörer och lupus behandlas med framgång utan knif och smärta. Allt arbete garanteras. Kom eller telefonskrif till illustrerad bok. Dr. Williams Sanatorium, 2900 University Ave., Minneapolis, Minn.

Flyttningkungörelse. Cunard Linjen—Anchor Linjen. Vi kungöra härmed flyttningen af våra kontor, för både passagerare och godstråk, från sydöstra hörnet af Randolph och Dearborn Str. till hela bankbyggnaden af den midtemot våra gamla plats belagna nya CUNARD BUILDING.

hvarst vi nu äro i stånd att handhafva alla oss anförtrödda affärer på bästa och mest bekväma sätt. Address: JOHN NORDLOW, Enderby, B. C.

Cunard Linjen—Anchor Linjen. S. W. Cor. Dearborn & Randolph Sts., Chicago. — Telefon Central 2051.

DETTA HÄNDER HVARJE DAG. Fire Commissionen Lindback säger: Uppsitt skledare på edra byggnader och var säkra. För närmare upplysningar om det bästa systemet för skydd mot blixten tillskrif EMPIRE LIGHTNING ROD CO., LTD., Winnipeg, Manitoba.

Bawlf Cartage and Transfer. "WE MAKE THINGS MOVE". Telef: Garry 1444-1445. Telef: St. John 698-2521. Stadskontor: Elmwood kontor: BERÄKNINGAR GIFVAS.

Olyckor kunna hända. Starkaste bolag. Låga afgifter. GEO. H. GARLAND. 907 UNION TRUST BLDG. Telef. MAIN 3813.

Den Dämlings manager rekommenderar denna agenter för brandförsäkring. De eder pols utgå, skaffa eder en ny i ett starkt bolag. Sänd ett brefkort till denna agenter och omtala hvilken dag eder pols utgå, och den skall se till att edra inträsen blir skyddade i ett bolag, som behandlar eder rätt. UNDERSÖK!

LAZAROL, per flaska \$0.75. Porto 10c. LAZARIN, " " 75 " 10c. God Liver Oil (Fiskelevertran) 1/2 flaska 50 " 20c. Cod Liver Oil " hel flaska 1.00 " 28c. Health Salt, per burk 25 " 10c. Cheese Rennet, per flaska 25 " 10c. Butter Color, per flaska 25 " 10c. Juniper Ade, per flaska 25 " 10c. Whale Amber, per flaska 25 " 10c.

Swedish Importing & Grocery Co. Ltd. 406 Logan Avenue, Telefon Garry 3256. Winnipeg.

U L L. Manitobas Åkerbruksdepartement vill frångöra som agent för Manitobas farmare och sälja deras förs all. För det är sålde departementet all för farmare till ett genomsnittspris af 26 1/2 cents per pund. Genom att gradera allben och sälja den i stora kvantiteter blir departementet i stånd att göra goda försäljningar.

Cirkulär No. 33 (tryckt endast på engelska) meddelar detta års plan. Skrif (antingen på engelska eller edert eget språk) för ett exemplar af cirkuläret. Låt sedan någon, som kan läsa engelska, omtala, hvad som står i det.

VALENTINE WINKLER, Minister of Agriculture for Manitoba.

ÖNSKAS. Duglig jungfru Kunskap i engelska språket icke nödvändig. Sok 700 McMillan ave.

ÖNSKAS. Ung svensk flicka, liten familj, god lön. Sok hos Mrs. D. A. McArthur, 36 Furby St. Telef. Sher. 1296.

ÖNSKAS. God tjänsteflicka (general servant) önskas i familj på fyra. God lön. Sok hos Mrs. W. Thomingson, 208 Harvard-ave. Tel. FR. 859. Ungt gift par kan erhålla platsen.

Plats Ledig. För en svensk flicka mellan 20-25 år; måste kunna skriva på engelska, läsa engelska, och hjälpa till med Country Store och Post Office. \$25.00 per månad. Fotograf måste följa ansökan, och det tillbakasända. Address: Box 15, Fox Valley, Sask.

FARM TILL SALU. En bördig liten farm i södra B. C., med härligt läge vid flod och landsväg. 15 mil från stad, säljes till lågt pris. Ågren (gammal ungar) måste på grund af attagande hälsa söka ombyta \$1,000 kontant, resten på liberala villkor. Address: JOHN NORDLOW, Enderby, B. C.

Swedish Importing & Grocery Co. Ltd. 406 Logan Avenue, Telefon Garry 3256. Winnipeg.

Swedish Importing & Grocery Co. Ltd. 406 Logan Avenue, Telefon Garry 3256. Winnipeg.

Swedish Importing & Grocery Co. Ltd. 406 Logan Avenue, Telefon Garry 3256. Winnipeg.

Swedish Importing & Grocery Co. Ltd. 406 Logan Avenue, Telefon Garry 3256. Winnipeg.

Swedish Importing & Grocery Co. Ltd. 406 Logan Avenue, Telefon Garry 3256. Winnipeg.

Swedish Importing & Grocery Co. Ltd. 406 Logan Avenue, Telefon Garry 3256. Winnipeg.

Swedish Importing & Grocery Co. Ltd. 406 Logan Avenue, Telefon Garry 3256. Winnipeg.

Swedish Importing & Grocery Co. Ltd. 406 Logan Avenue, Telefon Garry 3256. Winnipeg.

Swedish Importing & Grocery Co. Ltd. 406 Logan Avenue, Telefon Garry 3256. Winnipeg.

Swedish Importing & Grocery Co. Ltd. 406 Logan Avenue, Telefon Garry 3256. Winnipeg.

Swedish Importing & Grocery Co. Ltd. 406 Logan Avenue, Telefon Garry 3256. Winnipeg.

Swedish Importing & Grocery Co. Ltd. 406 Logan Avenue, Telefon Garry 3256. Winnipeg.

Swedish Importing & Grocery Co. Ltd. 406 Logan Avenue, Telefon Garry 3256. Winnipeg.

Sw